

બનામે પ્રુદા.

મુકમ્મીલ ડ્રામા.

નાટક ત્રીન બાબકા.

અલાઉદ્દીન.

મરસુખા

મુન્શી મુસ્તફા સૈયદઅલી.

મુ. નવસારી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે બુકસેલર.

ત્રણહરવાળ—અમદાવાદ.

અમદાવાદ.

ધી "લાયમંડ ગ્યુબિલી" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં  
પરીખ દેવીદાસ છગનલાલે છાપ્યું.

ALL RIGHTS RESERVED BY PUBLISHER.

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત ૧૨૦૦.

સંવત ૧૯૬૮.

સને ૧૯૧૧.

દીનમત સીફ્ટ ૮ આને.

# ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ ]

અનુક્રમાંક ૩૮૦૬ વર્ગાક

પુસ્તકનું નામ અભિજીત

વિષય ૬૪૬૮ : ૨૦૪૬૮

બનામે ખુદા.

મુકમ્મીલ ડ્રામા.

નાટક ત્રીન બાબકા.  
**અલાઉદ્દીન.**

મસ્તબા

મુન્શી મુસ્તફા સૈયદઅલી.

મુ. નવસારી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે—બુકસેલર.

ત્રણદવાળ—અમદાવાદ.

અમદાવાદ.

ધી “ હાયમંડ જ્યુબિલી ” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં  
પરીખ દેવીદાસ છગનલાલે છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત ૧૨૦૦.

સંવત ૧૯૬૭.

સને ૧૯૧૧.

કિંમત ૦—૮—૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય  
અ. ત. ત. ત. ત. ત.  
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

૩૯૦૬

## ઈતીલાએ અ.મ.

એ કિતાબ મુતાબિક સન ૧૮૬૭ કે ૨૫ વેં એકટ કે દાખિલે  
રજીસ્ટર હોકર, તમામ હુકુક, ઇસકે મહાદેવ રામચંદ્ર  
નગુળે બુકસેલર કે લીયે મહકુજ હંચ કોઈ સાહબ  
બિલા ઇબજ ત છાપનેકા યા છપાનેકા ઇરાદા  
ન ફરમાયે, નફ અકી ઉમ્મીદ પર નાહક.  
બુક સાન ન ઉઠાયે.



# બનામે પ્રુદા.

## તખ્તએ નાટક.

શાહેચીન.....ચીનકા બાદશાહ.

વજીર.....શાહે ચીનકા.

અ.લાઉદ્દીન.....ચીનકે એક ગરીબ દરજીકા લડકા. બદ-  
રૂલબદરકા આંશીક.

ઇબ્નેન્નર.....અફરીકા બાદુગર.

કિસરાક.....ઇબ્નેન્નરકા નૌકર બાઅદમે અ.લા-  
ઉદ્દીનકા નૌકર.

બંયસાખાન.....શાહકા મસ્ખરા.

ગુબુમી.....શાહે ચીનકા.

કલીમ.....વજીરે આજમકા બેવકુફ લડકા.

ઇન્કે અ.લાવા. ગિરગિટખાં, ભુરભુરેખાં, તુરભાઇ, ભુરભાઇ,  
ગુફ, ચેલે, લડકે, ઢઢોરચી ચોખદાર, જીન, દરખારી, વગ-  
યરા વગયરા.

બદરૂલબદર.....શાહે ચીનકી લડકી, અ.લાઉદ્દીનકી મહોરદાર.

માદર.....અ.લાઉદ્દીનકી માં.

સુનસુનાબી.....બંયસાખાનકી ઐરત.

ઇન્કે અ.લાવા. સહેલીયાં, ચીની, વગયરા વગયરા.

મુકામ, ચીન-અફરીકા.

# બનામે ખુદા. અલાઉદ્દીન.

બાબ પહેલા

પરદા પહેલા.

ખવાબગાહ.

( શહેબાદી બદ્દલબદરકા સોતે હુવે નજર આના. સામનેકા.  
હરીયા ખુલના, અલાઉદ્દીનકી તસવીર દિખાઈ દેના,  
ઐર ગયળી આવાજકા. આના.)

ગાના.

ગયળી—તોરી મદદપે બાતે સમદ હય,  
તોહે દુનિયામે ખુશી બેહદ હય.  
બયરી જગતમે તોરા તો રદ હય;  
શાદીકી તોરી યહી સનદ હય,  
દેખ ઇંધર યહી તોરા સજન હય.  
તોરી ઇસકે સંગ લીજળી લગન હય.  
નામે અલાઉદ્દીન યહે ગુલ બદન હય,  
પહેચાન ગુલે મુરાદે ચમન હય.

( આવાજકા હોના, તસવીરકા નાખુદ હોના, બદ્દલ-  
બદરકા ખવાબસે બેદાર હોના. )

ગાના.

બદ્દલબદર—હમ દમ આઝોરે ધાઝો સબ મિલકે સાહેલીયાં  
યહે ખવાબ કયસા પુરગ મથા ડર ડર છયા મોરા કાંપે  
મન ઘભરાયે.

દોડે! દોડે! મિલકે સારી મેરે દિલકી બેકરાની.  
દેખો ભાલો બારી બારી સારી વોહ કિંધર ગઇ  
ગડે, ગડે મર ગઇ સગરી કિંધર ગઇ,

કોઈ હયકે નહીં કીધર ઉજડ, ગઈ;  
સારે ઘરમેં હય નજરમેં કોઈ નહીંરે.  
(સહેલીયોંકા ગાતે હુવે દોડતે આના.)

ગાના.

સહેલીયાં—પ્યારી કાહે કાહે કરત પુકાર.

કૌન સપન પ્યારી અખીયન દેખા;  
ડરત નિંદરીયાં આંખ માર,  
તો પર વારી હમ બલહારી મિલકર સારી પ્યારી જાન,  
કયું પુકારી કર કર જારી ખાલિક બારીકી અમાન,  
દેખી ભાલી દેખી કાલી કી જો તુને શોરો શાર;  
કર બયાં બે ગુમાં ડર ડર કર—પ્યારી.

ગાના.

બદરૂબદર—કહું તુમસે મંચ કયા એક જવાબ નજર આયામુઝે.  
કીસી સનમને આ સપનેમેં મુંહ દિખાયા મુઝે.  
મેરે દિલકો ઉસીને છીનકે કલપાયા મુઝે,  
ફિર છિપાકે ચહેરા ચાન્દસા તરસાયા મુઝે,  
નહીં અબ ચયન મુઝે ઉસકે સિવા આતા હય,  
સીનેમેં હાય સખી દિલ મેરા ઘભરાતા હય.

સહેલી ૧—નહીં માઅલૂમ છે સખખ કયા હય, અસસે છે ઇસ  
કદર બેજાર હય.

” ૨—અરે સખખ કયા ખુદાકા ગજબ હય, ઔરતકા મક  
દિખાતી હય, અગર દુસરી દફત જવાબ દેખેગી,  
તો મુરગીકા દુધ મંગવાએગી.

” ૩—અરે નહીં નહીં છેતો ભંચસકા અન્ડા મંગવાએગી.

” ૪—ઔર અબકે જો જવાબ દેખેગી તો મખખીકા કલેબ  
મંગવાએગી.

” ૧—નહીં નહીં ઇસમેં કુછ ન કુછ ઇસરાર છે, અસસે છે  
ઇસકદર બેકરાર હય. (બદરૂબદરસે) શહબાદી  
સાહબ ઇતને ન ઘભરાવ જરા હોશમેં આવ.

બદરૂબદર—કયું તુમને મેરે પ્યારેકા પતા પાયા.

સહેલી ૩—શહબાદી સાહબ .કુમુર મચાઈ શાયદ આપને  
ખવાબમેં દેવ યા શયતાનકો દેખા હો, તો કયા ઉસ-  
કોલી અપના દિલ્લાર બનાયા હય.

બદરૂબદર—અરી ઓ ગયબાની શયતાનકી નાની તેરેહી સર-  
પર શયતાન સવાર હોગા. ઠહેરબ મંચ અલી ઉતા-  
રતી હું. (મારના સહેલીકો.)

સહેલી ૩—અરે કોઈ આવ શયતાનસે મુઝે બચાવ બન ગઈ હાય  
મુઈ (ભંચસાખાનકા દોડતે હુવે આના.)

ભંચસાખાન—અરે યહે કૈન ચિલ્લાતી હય, મહેલમેં શોર મચાતી  
હય. અરે યહે તેરા ગલા હય યા બલા કમબખ્ત,  
ભંચસેકે માર્નીદ કયું પુકારતી હય.

સહેલી ૨—ચલ મુવે કુત્ત કયું લોકતા હય.

ભંચસા—ચલ કુત્તી કયું કાટતી હય.

સહેલી ૩—અરે મુવે તુ કોઈ આદમી હય યા બયલ.

ભંચસા—અરી તુ કોઈ ઔરત હય યા ચુડેલ-

સહેલી ૧—અરે યહે તુતુ મેંમેં છોડો ઇસકી કોઈ તદબીર કરો.

ભંચસા—હત તેરી ચોટી કાટું.

સહેલી-૧—લો સુન ભયંસાખાન જલ્દ બા ઔર સરકારી તુબ્તુ-  
મીકો બુલાલા.

ભયંસા—અચ્છા યહે ચલા. મગર તુબ્તુમીસે કયા કાર હય, કયું કે  
યહે બન્દાલી હર એક ફનમેં હોશીઆર હય.

સહેલી ૪—લો યહે મુવા તો આમિલલી બનતા હય.

,, ૧—બસ ચુપ રહો જ્યાદા ન બકો.

ભયંસા—ખાતું સાહબ યહે અચસી નકટી હય, કે સો બુતે  
મારોગે તોલી ઇસકો અસર ન હોગા.

સહેલી ૧—સુન શહબાદીને ખવાબમેં દેખા હય ઔર ઉસપર  
આશિક હુઈ હય.

ભંચસા—વાહ વાહ યહતો દુનિયાસે નિરાલા કાર હય. કયા ખવા-  
બમેંલી આશિક હોકર સોદાઈ બનતે હંચ. યહેતો  
નયા બેપાર હય.

સહેલી ૧—મગર હમ સબકો યહે શક હય કે ઇસકે સરપર  
શયતાન સવાર હય.

ભંયસા—હાં અગર અયસા હય તો યહે બન્દાબી આમિલોંકા  
અફસર હય અયસે શયતાનસે નહીં ડરતા હું, દેવ ભુત  
પલીદકો જેબમેં રખતા હું. પર જરા સખર મં-  
યલી તો દેખું કે વોહ કયસા શયતાન હય, શાહ-  
બાદી સાહબ.

બદરૂલખદર—કૌન ખ્યારા આયા.

ભંયસા—ઓ બાપરે ખાયા. (ભાગના.)

સહેલી ૪—કયું મુઝે તુતો બડા આમિલ બનતા થા શયતાનો  
ભુતસે નહીં ડરતા થા ફિર કયું દુમ દબાકર ભાગા.

સહેલી ૩—અરે ભંયસેને હરામકા પેટ પુલાયા હય.

ભંયસા—અરી ઓ છિપકલી કયા મંયને તેરે બાપકા ખાના ખાયા  
હય. ખાના ખરાબ આજ સાડેસતરાહ રોટીસે બ્યા-  
દાબી નહીં ખાયા ઔર યહે પેટ તો હવા ખાખા કે  
કુલાયા હય.

સહેલી ૧—લે અબ જા ઔર જલ્દ તુજીમીકો ખુલા લેઆ.

ભંયસા—યહે ઉડતે ચલા. (જાના ભંયસા ખાનકા.)

બદરૂલખદર—કયું તુમને મેરે ચોરકા પતા લગાયા.

સહેલી ૧—શહબાદી સાહબ વોહ ચોર કૌનથા ઔર ઉસને  
કયા ચુરાયા.

બદરૂલખદર—વોહ ચોર વહી હય જીસને મેરા દિલ ચુરાયા.

સહેલી ૧—ખ્યારી જરા દિલકો તસલ્લી દો ઇસતરહ ન ગભરાવ.

બદરૂલખદર—કયા ખાક તસલ્લીકું યહે દિલ માનતાહી નહીં  
(ભંયસા ખાન વ નજીમીકા આના)

ભંયસા—લો યહે તુજીમી હાજીર હય ચાહે ઇસકી ગરદન મારીએ  
ચાહે મુલી ચઢાઇએ.

તુજીમી—ખુદાખયર કરે યહે કયા આફત હય.

સહેલી ૩—અરે મુંદડી કાટા બડા પાજી હય.

ભંયસા—અરે ઇસકી મુન્ડી મંય કયું કાટું, કયા મંય કોઈ કસાઈ  
હું ઇસકો કિસી જલ્લાદકે હવાલે કરો.

સહેલી ૩—કયા ઇસકી કંજા આઈ હય.

ભંયસા—હાં અફસોસ ખેચારેકી કંજા આઈ હય.

- નુજીમી—(ધભરાકર) અરે ભાઈ તુ મુઝે યહાં કિસ વાસ્તે લાયા હય.
- ભંયસા—સુન શહબાદી કે સરખર ઝોક શયતાન સવાર હય. ઝોર વોહ યું કહેતા હય કે મુઝે નુજીમીકા સદકા દોગે તો મંય જાઉંગા. અફસોસ ભાઈ તેરી યહે હાલત દેખકર મુઝે રોના આતા હય.
- નુજીમી—યા અલ્લાહ યહે બયઠે બિઠાએ મંય કિસ મુસીબતમે ગિરફતાર હુવા. (રોના નુજીમીકા.)
- ભંયસા—દેખ ભાઈ અબ તુ યહાંસે ચમ્પત હોજા.
- નુજીમી—હાં ભાઈ યહી ઠીક હય. (નુજીમીકા જાને આહના.)
- સહેલી ૧—અરે ઠહેર કહાં જાતા હય.
- ભંયસા—ઠહેર બચ્યા તેરી તો મૈત આઈ હય, કહાં જાતા હય.
- નુજીમી—દુહાઈ હય, દુહાઈ હય, મંયને કયા ખતાકી જો મેરે લીએ યહે સજા ઠહેરાઈ હય.
- સહેલી ૧—અરે યહેતો મસખરા હય, ફકત હંસી કરતા હય ચલમે ભંયસાખાન ઉધર ખડા રહે.
- ભંયસા—લો બેગમ સાહબકા હુકમ હુવા જયસે તુરકસ્તાનકી શહબાદી હુકમ કરતી હય, ચલમે ભંયસા ઉધર ખડા રહે. યહે લે ઉધર ખડા હુવા.
- સહેલી ૧—અય નુજીમી તુઝે ઇસલીએ ખુલાયા હય, કે કુછ અપના કમાલ દિખા.
- નુજીમી—અયસે કમાલ કયા ખાક દિખાઉં યહાં જાનપર વખાલ હય.
- સહેલી ૧—નહીં નહીં કુછ ખોશ ન કર શહબાદી સાહબકા ખવાબમે કોઈ નજર આયા હય ઇસકી તાઅબીર દેખને તુઝે ખુલાયા હય.
- નુજીમી—બહોત અચ્છા જનાબા. (ભંયસાખાનકા નુજીમીકા સતાના.)
- સહેલી ૧—કયુ નહીં માનતા.
- ભંયસા—(નુજીમી સે) કયું નહીં માનતા.
- નુજીમી—(ફાલ દેખકર) બાનુ સાહિબા સુનો શહબાદી સાહબને જીસકો ખવાબમે દેખા હય, વોહ ઝોક ગરીબ આદમીકા લડકા હય. મગર ઉસકે નસીબકા સિતારા.

ઐએ આફતાબ હય, કઈ સલતનતકા માલ ગય-  
બસે પાયગા. જો કિસીસે ન હો સકેગા. વોહ કર  
દિખાએગા નામ ઉસકા અલાઉદ્દીન હય.

બદરૂલબદર—હાં હાં વહી મેરા દિલદાર હય મગર વોહ કબ  
મિલેગા.

નુજુમી—ચન્દ રોજ મેં મુલાકાત હોગી ઐર આપકી શાદીલી  
ઉસીકે સાથ હોગી.

સહેલી ૧—શુક ખુદા પતા તો મિલા. જાઅએ ભંચસા ખાન  
નુજુમીકો હજાર રૂપયા ઇનઆમ દિલા.

ભંચસા—ચલો નુજુમી સાહબ આપકો હજાર જુતે અરે નહીં  
નહીં હજાર રૂપય ઇનઆમ દિલાતા હું.

નુજુમી—અરે ઇનઆમ ગયા ચુલેમેં ચહાં જાન સલામત બચી  
ચહી ગનીમત હય. ( જાના દોનોંકા. )

બદરૂલબદર—ચાખુદા તુમેરે દિલદારસે કબ મિલાએગા.

ગાના.

સહેલીયાં— પ્યારી સુનસર ધુન કલપા ન જાયા.

બદરૂલબદર—પીયા બિન કબ કલ પાય મોરા જાયા.

સહેલીયાં— હોગી ઇસમેં જગત હંસાઈ, સગરી નગરીમે  
તોરી રૂસવાઈ;

બદરૂલબદર—જાઓ જાઓ જાઓ સારી, મોહકો સતાઓ નારી.

સહેલીયાં— પ્યારી માન ખોન જાન હો નાદાન ન ઇસઆન;  
બરેશાની ઘે હયરાની, કિની શાની હય દિવાની.

બાબ પહેલા

પરદા દુસરા.

ભંચસા ખાનકા ઘર.

( ભંચસા ખાનકા ગાતે નાચતે આના. )

ગાના.

ભંચસા— પાય પાયરે લેહ પાએ કયા કોઈ ઘે અહમ  
હાય હાયરે કયા ઘે હાએ મક્કારોંકા સિતમ.

કયા કયા ઘે ટોંગ કરતે હંચ સોંગ નયા નયા બહમ,  
મકો હુનરમેં ફિતનગર હંચ, શયતાંસે ન કમ.

કોરસ.

યા અદ્વાહ યહે કયાસા ગ.જ.ખ ઝુંઠી બાળ. હય સખ,  
મં'યલી કરતા હું અખ, જાહેર અપના કસખ,  
કરકે અયસાહી ઢખ, જાનું અહેવાલ સખકા સખ;  
વાય વાયરે વોહ નુજુમી કયા ઉલ્લુકી હય દુમ.

કયા હાલે ગ.યખ ઉસકે બાવાકા હય હુકુમ,  
દેચો દેચો કરતા હય યું જો વોહ ખરે જો સુમ.

કયસા ગ.જ.ખ યહે બાત અ.જ.ખ હય અ.ક.લ મેરી ગુમ.

યા અદ્વાહ યહે કયા ગ.જ.ખકી બાત હય, જો મેરી સમ-  
જમેં બિલકુલ નહીં આતી હય, કયા આદમીલી કહીં ખવાખમેં  
આશિક હોતે હય, અરે તોખા તોખા કરોજી મુજે તો યહે સખ  
ઢાંગ નજર આતા હય, અરે પર વોહ નુજુમી ઉલ્લુકા પઠાબી  
ફાલ દેખતેહી બોલ ઉઠા કે ઉસકા નામ અદ્વાહીન હય, મં'ય  
સટર પટર નહીં સમજ સકતા હું, હાં એક તદબીર મુજે સુઝતી  
હય, મં'યલી યહાં સો જાતા હું ફિર દેખોતો કયસા રંગ જમાતા  
હું ( ભં'યસા ખાનકા સોના ચુનચુનાળીકા આના. )

ચુનચુનાળી—અરે યહે મુવા કખ આયા ઐર કખ દાખિલે જહ-  
ન્નમ હુવા અલી આએ દેર નહીં હુઈ ઐર અન્ટાગફીલ

ભં'યસા—( ઢાંગસે નીંદમે ) હાં હાં વોહ આઈ વોહ આઈ.

ચુનચુનાળી—હાં આઈ તો કયા મુવે તેરા મુરદા ગાઠને ગઈથી

ભં'યસા—( સોતે સોતે ) વોહ પરીયોંકા તખતા આયા.

ચુનચુનાળી—ભં'યસા અરે ઐ મુવે ભુરે દેવ ઉઠતા હય યા  
ઉપરસે દસ પાંચ જુતે લગાઉ.

ભં'યસા—( સોતે સોતે ) હાં હાં પરસ્તાન હય પરસ્તાન હય.

ચુનચુનાળી—પરસ્તાન નહીં ક.ખરસ્તાન હય, ક.ખરસ્તાન મસલ  
હય મુવા કામકા ન કાજકા દુશમન અનાજકા. મું'વા  
ભયંસકી તરહ ખાતા હય ઐર ગધેકી તરહ  
સોના હય.

ભં'યસા—હાં હાં વોહ પરી આઈ.

ચુનચુનાળી—યહે દેચો મુવા ભં'યસા મસલ હય કે શકલ ચુડે-  
લકી ઐર મિબજ પરીયોંકા અરે ઐ મુવે દો કો-  
ઠીકે જાનવર ઉઠતા હય યા જુતે લગાઉ મુજે શુલમુ.



ભંયસા—અય મેરી પરી જો તુ મુઝસે શાદી કરેગી તો મંય  
મેરી યુનયુનાબી કો ઘરસે નિકાલ દુંગા.

યુનયુનાબી—હો મુવા તો પરીસે શાદી કરતા હય, ઐર મુઝે  
તો ઘરસે નિકાલતા હય. ઠહેરજ મંય અબી પરીસે  
તેરી શાદી કરતી હું. ( જુતા નિકાલકર મારના. )

ભંયસા—હય હય મેરી પરી કહાં ગઈ તુ કૌન હય.

યુનયુનાબી—અરે મુવે મંય કૌન હું વોહ નહીં જાનતા મેં  
તેરી જાન ખાનેવાલી તેરા મુરદા ગાડને વાલી, તેરી  
બેઝ યુનયુનાબી હું તું ભુલ ગયા કયા.

ચૌખોલા.

ભંયસા—તુતો કૌન અરી હય કિધર મેરી પરી હય  
તુતો કાલી પરી હય, અરી વોહતો હરી હય.

ઉસે જલ્દ જુલાલા તુ હય ચોરકી ખાલા.

ઉસે તુને છિપાયા તુઝે કિસને જુલાયા.

અરી બોલ અરી બોલ અરી બોલ અરી બોલ બોલ બોલ

(ખુદસે) અરે પરી કિસકી પરા કહાએકા ચહાંતો સખ ગુડ-

લમ પીડલમ હય.

યુનયુનાબી—યા અલ્લાહ આજ હુવા તોબી કયા રહે મુવે ભંય-  
સેકે સર શયતાનતો નહીં સવાર હુવા.

ભંયસા—(ખુદસે) રહે નાપાક મુઝે રોજ સતાતી હય ઐર જુતે  
લગાતી હય, અખ મંયબી ઇસકા બદલા લેતા હું.  
(યુનયુનાબીકો મારના.) હા કિધર ગઈ મેરી પરીલા  
તુને મેરી પરીકો ચુરાઈ તુઝે માર ડાહુંગા તુઝે  
કાટ ખાઉંગા.

યુનયુનાબી—ઓ ઘસીયારે, ઓ લઠીયારે, મંય મરીરે કોઈ મુઝે  
મુવે કે હાથસે બચાવ, અરે ચાંદલાઈ, ઓ ભાંડલાઈ  
અરે નુર ભાઈ, ઓ ભુર ભાઈ દોડે. આવ મુઝે બચાવ,  
બચાવ. (પટેાંસીયોંકા દાખિલ હોના.)

સખ—અરે કયા હય કયા હય યુનયુનાબી.

યુનયુનાબી—અરે દેખો ભાઈ ગિરગિટ ખાન રહે મુવા મુઝે  
મારતા હય.

ગિરગિટ.ખાન—અરે દેખા ભાઈ ભંયસા.ખાન.

ભંયસા.ખાન—ઓ મેરી ખ્યારી જાન. (ગિરગિટ.ખાનકો બિ-  
લગના.)

ગિરગિટ.ખાન—અરે છોડ ભાઈ મંય તેરી જાન નહીં.

ભંયસા—(ભુરભુરે.ખાંકો લિપટના.) તુતો મેરી પરી હય.

ભુરભુરે.ખાં—અરે ખાવા મંય કુછ પરીખી નહીં ઐર પરાખી  
નહીં. મંય તો ભુરભુરા હું, ભુરભુરા.

ભંયસા—હંય કૈન તુ ભુરભુરા હય ?

ચૌખોલા.

જો તુ ભુરભુરે.ખાં હય, પરી મેરી કહાં હય,

ધસી ઘરમેં ને હાં હય ખતા જલ્દ જહાં હય.

યહાં હય કે વહાં હય, અરી ખોલ અરી ખોલ,

અરી ખોલ અરી ખોલ;

(પુદસે) પરી હય ન પરસ્તાન, ન હય ભુત ન શયતાન,  
ન દેવી ન હનુમાન, ઘે હય ઢોંગકા સામાન.

અરી ખોલ અરી ખોલ અરી ખોલ અરી ખોલ ખોલ ખોલ ખોલ.

ચાંદભાઈ—અરે ભાઈ ગિરગિટ.ખાન મુઝે અયસા મા.અલૂમ હોતા  
હય કે ઘે દિવાના હો ગયા હય, ઈસકા કુછ ઇલાજ  
કરના ચાહિયે.

ગિરગિટ.ખાં—મંય તો ઘે જાનતા હું કે ઇસકે સરપર શયતાન  
સવાર હય.

નુરભાઈ—અગર અયસાહી હય તો કિસી નુબુમીકો ખુલા લાએ  
દેખે વોહ ક્યા ફાલ ખતાતા હય.

ભુરભુરે.ખાં—સુનો ચુનચુનાખી હમ સખ જાતે હંય. ઐર નુબુ-  
મીકો ખુલા લાતે હંય. તખતક તુમ ઇસકો સમા-  
લના. (જાન સખકા.)

ચુનચુનાખી—(પુદસે) મુઝે ઇસ ખાતમેં શક આતા હય કે ઘે  
મુવા ઢોંગ મચાતા હય. જરા નિગાહ ખચાકર દેખું  
તો મા.અલૂમ હો. (છિપ જાના, ચુનચુનાખીકા ભંય-  
સા.ખાનકા ઉઠના, ઐર ગાના.)

## ગાના.

ભંચસાખાન— હા હા હા હા રે ખહાર હય ખડી,  
 હો હો હો હો રે કયા માર હય પડી;  
 દેખો દેખો રે પયજીરકી તડી.  
 કયસી કયસીરે પુકારતી ખડી,  
 ચાંદભાઇ દોડો, ભાંડભાઇ દોડો.  
 નુરભાઇ દોડો, ભુરભાઇ દોડો.

જોડકે મજુર ભાગે દુર દુર, મુઝે ધુર ધુર જ્યસે લંગુર હા.  
 નયા હય ઢંગ અહાહાહા, રંગ હય રંગ અહાહાહા.

મચી હય જંગ અહાહાહા, હુવે સખ ઢંગ અહાહાહા.

વઢાહ બિઢાહ મંચબી હું વો ચુલબિઢાહકે તમામ ધરમે  
 મચાયા તોખા તીઢાહ, કયા ચિઢા ચિઢાકે તીર હુવે, ખવાખકે  
 ખ્યાલમે અસીર હુવે. હંચ પર ઢે જાનતે નહીં કે જાનદેને જરાસી  
 મકીયા છોડી. હય અગર મક છોડતા તો સખકો કહેરવેકા નાચ  
 નચાતા, વોહ કમખાસ. મેરી જોડ રોજ આડુ ઔર જુતેસે માર-  
 તીથી, સો આજ ઉસકીબી ધુલ આડ. ડાલી. વાહ વાહ કયા  
 ખુબ ખાત હુઇ.

ચુનચુનાળી—(સામને આકર) અરે મુવે મક્કાર તુઝે ખુદાકી માર,  
 કયું કીયા ઢોંગ આશકાર.

ભંચસા—અહા મેરી પરી આઇ નહીં નહીં તુ કુછ મેરી પરી નહીં  
 મેરી પરી લા.

ચુનચુનાળી—અરે મુવે લેંદુ અલી તો તુ લલા ચંગા હોકે ના-  
 ચતાયા ફિર કયા ખલા તેરે સર પડી. સખર મંચ તેરી  
 પરી લાતી હું (જાના ચુનચુનાળીકા.)

ભંચસા—હાય હાય ઢે તો લઠ્ઠી બીગડ ગઇ, ઇસને તો સખ મુન  
 લીયા, અખતો સખ જાહેર કરનેકે સિવા ચારા નહીં. (ચુ-  
 નચુનાળીકા આડુ લેકર આના.)

ચુનચુનાળી—કયું રે મુવે ઘાનીકે ખયલ તુઝે પરી ચાહિયે કયા ?

ભંચસા—અરે ખાવા ખસ અખ પરી નહીં ચાહિયે.

ચુનચુનાળી—કયું પરી નહીં ચાહિયે પેટ ભર ગયા. (ભંચસા-  
 ખાનકે લડકેકા આના)

લડકા—અમ્માબાન અમ્માબાન મુઝે બુક લગી ખાનેકો દો.

ચુનચુનાબી—જાવ બેટા અપને બાપકા કલેબ ખાવ.

લડકા—કયું અમ્માબાન છે ખદગીકા કયા સબબ.

ચુનચુનાબી—દેખ બેટા તેરા બાપ મુઝે રોજ મારતા હય.

લડકા—કયું બે ઘસીયારે તું મેરી માં કો કયું મારતા હય, કયા તેરી શામત આઇ હય.

ભંયસા—લો છે બ.ડી માંકી હિમાયત કરને આયા હય. અબે બાપસે છે બે અદબી.

લડકા—અબે માંસે છે બે અદબી.

ભંયસા—અરે છે તેરી માં હય, મંય તેરા બાપ હું.

લડકા—અબે છે તેરી માં હય મંય તેરા બાપ હું.

ભંયસા—અબે બાપ બ.ડા યા બેટા.

લડકા—બેટા.

ભંયસા—ઈસકે કયા મા અને

લડકા—તાસીરે જમાના, જયસે ચુડા બિહીકો ડરાતા હય.  
સાંપ મુશકો ધમકાતા હય ઐર બેટા બાપકો જુતા લગાતા હય.

ભંયસા—અબે જા વર્ન તેરા મુંહ તોડ, હુંગા

લડકા—અબે જા નહીં તો તેરી ટાંગ તોડ હુંગા.

ચુનચુનાબી—(ખ્યારસે જોદમે ઉંચક લેના.) શાબાશ શાબાશ  
મેરે લાઅલ શાબાશ.

ભંયસા—લોબેટેકી બહાદુરી ઐર આપકી શાબાશી, દેખો ખુદા અયસે બેટે સબૂકો દે. (ચુનચુનાબીસે) અય મેરી નાજુક હિમાગકી પરી.

ચુનચુનાબી—પરી હોગી તેરી માં તેરી નાની તેરી દાદી તેરી કુશી તેરી ખાલા.

ભંયસા—અરી તેરા મુંહ હય યા ગાડીકા ઇન્જન કમળા જા લક લક લક લક કરતી હય.

ચુનચુનાબી—ભલા ખ્યારે તું પહેલે મુઝે કયા કહા કરતાયા.

ભંયસા—કબ.

ચુનચુનાળી—તેરી માં જીતીથી તબ.

ભંચસા—કયા માં, લલા તુ મુઝે કયું તરસાતી હય. અપને ગ-  
લેસે કયું નહીં લગાતી હય.

ચુનચુનાળી—ચલ હટ મુવે.

ભંચસા—અરે વાહરે તેરા નખસ ચલ હટ મુવે.

ગાના.

નિસાર તેરે નખરે નાજો અદાપર નિસાર

ગોરે ગોરે ગાલોંકે બોસે દિલાદે, દિલકો હો મેરે કરાર

ખારે ખારે હાથોંસે ગલે લગાલે, તુજકોબી કરલું મંચ ખાર  
જાડુબી ખાઉં મંચ લાતેંબી ખાઉં, ખાઉં મંચ જીતી પચાનર.

ચુનચુનાળી—અરે રહે પરી ઔર પરેકા ઢોંગ મચાનેકા સખબબી  
બતલાએગા.

ભંચસા—હાં હાં બતાતા હુ મુન બહરૂબબદર ખવાબમેં કિસી-  
પર આશિક. હુઇ ઔર તુજીમીકો બુલાયા તો ખુદા  
જાને ઉસને કિસકા નામ બતાયા, કે વોહ તુમહારે  
ખવાબમેં નજર આયા. મુઝે તુજીમીકી ખાતપર ચ-  
કીન નહીં આયા તો મંચને રહે સ્વાંગ બનાયા. કે  
કિસી તરહસે ઇસકા ઇમ્તેહાન લું કે સમ્યા હય યા  
જુદા અબ દેખ ખારી જબ વોહ તુજીમી આવે તો  
તુબી મેરે સાથ ઢોંગ કરનેમેં શામિલ હોજના.

ચુનચુનાળી—હાં હાં અચસી ખાતથી જબ પહેલેહીસે મુઝે કયું  
નહીં કહા. જો ઇતની જીતીયાં તેરે સર નહીં પકડી.

ભંચસા—અરે ખ્યારી ઇસમેં કયા મુજબકા હય, મેરી ખાલતો  
ભંચસકી હય તેરી મારતો. મુઝે પુલકી ખુજાહ હય.  
તુ મુઝે જબ મારતી હય, તો મંચ રહે સમજતાહું કે  
મંચ કશમીરી સેબ ગટાગટ ખાતાહું.

ચુનચુનાળી—અરે પર દેખ દેખ વોહ સખ તુજીમીકો લેકર આવે  
હંચ. ચલ તુ અપના ઢોંગ મચાના શુરૂબ કર.

ભંચસા—બેટા તુબી હુશીઆર હોજ ( ચુનચુનાળીકા જાના, ભં-

યસાખાનકા સોના, સળકા તુણુમીકા લેકર, ખોદે ખાતે  
હુવે આના. )

ગાના.

સળ— ફાલકા હમખર હાલ મુકરરર બાહિર સળ કરના,  
લેકિન ગડબડ, સડબડ, હરગિજ યામત કરના

તુણુમી— કયું તુમ ઠરકર મરતે હો.

સળ— કયું તુમ શરફિર કરતેહો  
નાહક હે ઉઠકર બહ અખતર  
ફિર શોર કરે બરપા, હીવાનેકો ના છેડે.

અખીયાત.

તુણુમી—ન ઇતના ડરો તુમ જરા ચુપ રહો  
જો એહવાલ કહેના હય મુઝસે કહો;

લડકા—જરા ચલકે દેખો વહાં નેક ફાલ.

હે કયા હો ગયા મેરે બાવાકા હાલ. (ફાલદેખના. તુણુમીકા)

તુણુમી—ઇસરાર કુછ નજર નહીં આતા હિસાબસે,  
સર્ફે જવાબ કયું નહીં મિલતા કિતાબસે.  
મુશ્કિલ મુશ્કાલ આઈ ન હે અકલમે' નજર.  
આઈ નહીં હય ખાત હે સળ ઝુઠ સર ખસર.  
અળ દેખો મંચળી ચલતાહું કયસી વહાંપે ચાલ.  
શરસે ઉતારતાહું ચઢા હય જો ઇસકો હાલ.

હાં સુનો ઇસકે સરખર પઢા જિન ચઢા હય ઉસકા ઉતારના  
મુશ્કિલ બડા હય.

લડકા—હજરત જરા જોર આપ કીજીયે યા કોઈ તાઅવીજ  
લિખ હીજીયે જીસસે હે બલા સરસે ટલે.

તુણુમી—અરે કયા ખાક તાઅવીજ લિખંદું હે જીન આતશી  
હય, બગયર ગર્મ ઇલાજ કીજો નહીં જી સકતા.

લડકા—મીયાં સાહબ ગરમ ઠંડક કુછલી દવા હીજીયે, મગર  
મેરે બાપકો અચ્છા કીજીયે.

ગિરમિટખાં—હાં સાહબ બડી મહેરબાની હુમ, કે હે બેઆરા  
ગરીબ અપની જોડકા એકહી ખાવીદ હય.

નુજીમી—અચ્છા જાવ એક દસ મન કલઇ, લાવ ઐર ગર્મ કરકે  
ઇસકે દોનો કાનોમે ઠાલો ઐર પીલાવ, અલી બિન  
ભાગ જાયગા.

ભંયસા—( ખુદસે ) હાય હાય હે મુજીતો મેરા આટાહી નિકા-  
લનેકી ખાત કરતા હય. કાનમે કલઇ ઠાલતા હય.

લડકા—હજરત હે આપ કયા ફરમાતે હય, કાનમે કલઇ  
ઠાલનેસે હે જીએગા યા મર જાયગા.

નુજીમી—હે જીએ યા મરેકી મંય નહીં જાનતા.

ગિરગિટખાં—ખયર હે મર જાયગા તો કયા ફિક હય, મગર  
અચ્છા તો હો જાયગા.

ભુરભુરેખાં—ફિર અખ દેર કયા હય, જલ્દ કલઇ લાવ ઐર  
ઇસકો પિલાવ.

ભંયસા—( ઘસરાકર ) અરે નહીં નહીં કલઇ કાહેકો મંગવાતે  
હો મંયતો અચ્છા હો ગયા હું, બિલકુલ અચ્છા હો  
ગયા હું. જીનલી સરસે ઉતર ગયા હય.

નુજીમી—નહીં નહીં પર અલી પુરા નહીં ઉતરા હય, હે કમ  
ખજત ફિર સતાયગા. જાવ લાઇ કલઇ હો આવ.

ભંયસા—અરે નહીં અખકે કલી નહીં આયગા, બિલકુલ ભાગ  
ગયા, મચાફ કર લાઇ મચાફ કરો.

નુજીમી—કયું લાગ ગયા અખકે તો નહીં આયગા. ખખરદાર રહેના.

ભંયસા—અરે હાં હાં લાઇ નહીં આજેગા ખુદાકે વાસ્તે જાવ મંય  
લી જાતા હું.

નુજીમી—ખયર જખતો મંય જાતાહું ( સખ લોગોંકે હમરાહ  
લેસે ખાનકા જાના. ) કમખજત ભંયસેને મુઝે વહાં  
ખહોત સતાયાયા, ઉસકા ખદલા ખુબ લીયા ચલો  
લાઇ ચલો. ( જાના. )

બાબ પહેલા

પરદા તીસરા.

અગલા મહેલ.

( કલીમકા ગાતે હુવે દાખિલ હોના. )

ગાના.

કલીમ—હમ આશિક. ખુલખુલ ઉસ ગુલે તરપર મરતે હંય સદા,  
 સળ ઉલ્લુ હમપર હરદમે અશ અશ કરતે હંય સદા.  
 ઔર સુરજ ચન્દર ફાખપર જલજલ મરતે હંય સદા,  
 જીન હુરો પરીયાં બંદેકા દમ ભરતે હંય સદા.

કોરસ.

સુરત ખ્યારી સુરત ન્યારી શૌકત રાજ ઇન્દરસી  
 સુંદર ચહેરા ચન્દર મુખડા છળ ઢળ સારી બન્દરસી.  
 કોઈ મુઝસે બહડકર આકિલ કમિલ આલમમેં નહીં;  
 વો બહાદુર હું કે ફત્તમકાલી દમ દમમેં નહીં.  
 દમ મારે મેરે આગે હે દમ આદમમેં નહીં;  
 વોહ કૌનસા લઈન અયસા હય જો કુચ્છ હમમેં નહીં.  
 સળ મેહતર ઝુકકર મુજરા મુજકો કરતે હંય મુદામ;  
 ઔર અફસર બરતર સરવર મુજકો કહતે હંય શુલામ.  
 સળ ખટમલ મચ્છર ખચ્ચર મુઝસે કરતે હંય મુદામ;  
 એક થપ્પડસે દસ થપ્પડકો મંય તોડું લા કલામ.

યા પરવર દિગાર યા પરવર દિગાર મંય અયસા અકલ-  
 મન્દ ખુબસુરતીમેં પુરાહું ઔર શહબાદી બદરૂબદર મુઝસે  
 ઇન્કાર કરતી હય, ઇસકા કયા સબબ હય ? ( દો સહેલીયોંકા દા-  
 ખિલ હોના. )

સહેલી-૧—અરે હે ઉલ્લુકા પટ્ટા તો ચહીં ખડા હય, કયું આલખ  
 આપ રેતે કયું હંય.

કલીમ—અજીરોનેકા કયા પુછતી હો ખુદાને મેરી સુરતહી અયસી  
 બનાઈ હય.

સહેલી ૨—હાં હે તો મંયલી બાનતી હું મગર હે આદો અફ-  
 સોસ કયું કરતે હો.

કલીમ—હાં અફસોસ તો હે હય કે ખુદાને મુઝે અયસા ખુ-  
 બસુરત કયું બનાયા હય.



સહેલી ૧—વાહ હે જલ માનસતો ખુઠકો ખુબસુરત સમજતા  
હય. કયું સાહબ આપ અપની ખુબસુરતીએ  
બેભારહો.

કલીમ—કયું ન બેભાર હોઈ મંચ જીસ રાહસે જાતાહું ઉધર  
તમામ ઔરતેં મુઝીકો પરહા ઉઠા ઉઠા કર ખિડકીયોંસે  
દેખતી હંચ ઔરયું કહેતી હંચ.

કટાવ.

હે કૌંન જાતા હય હુસ્ન વાલા,  
જો નાજો નખરેમેં હય દુખાલા,  
ખદન હય સાંચેમેં સાફ ઢાલા,  
જહાં કે ખુબોંસે હય નિરાલા.

અરે ઔરતેં તો કયા પીર મર્દબી મુઝે દેખતે હંચ, તો  
ફિસલ ફિસલકર ગિર પડતે હંચ.

કટાવ.

ખચાએ ઇસ્સે ખુદાએ તમલા  
અજીબ મુખડા હે હય ઉજલા,  
કહીં ન અચસા તો દેખા જાલા.  
કરે હે કાલેકો લી નવાલા.

સહેલી-૨— વોહ સચતો કહેતા હય કહનેવાલા,  
હય કાલી દેવી તુમહારી ખાલા,  
તુમહારી સુરતકા વોહ ઉજલા,  
કે જયસે પરીયોંમેં દેવ કાલા.

બેશક આપકી શકલ અચસી હયકે ઉજલેમેં અંધેરા કર દે  
ઔર જો કોઈ આદમી અંધેરેમેં દેખ પાય તો દહશતકે મારે  
અપની જાનહી ખો દે.

કલીમ—અજી આદમી કયા હય અગર પરીયાંબી મુઝે દેખ  
પાએં તો ગશ ખાજાએ ઇસી વાસ્તે તો મંચ પરસ્તા-  
નમેં નહીં જાતાહું કે તમામ પરીયાં રાજા ઇન્દરકો છોડ  
કરકે મુઝપર આશિક ન હોજાએ.

સહેલી ૧—અરે પરીયાં તો કિસ ખેતકી મુઝી હંચ અગર તુમહેં  
દેવબી દેખ પાએં તો મારે શર્મકે મુંહ છુપાએ.

કલીમ—ઐર મંચ કુચ્છ અપને મુંહસે અપની તાચરીફ નહીં કરતા હું મેરી અમમાંથી કહેતી હય કે બેટા તુ બડા ખૂબસુરત હય.

સહેલી ૨—ઇસમેં કયા શક હે તો જાહિર હય કે તમામ ચીનકી નાજનીન તુમહેં અપને રૂબે. રંગીન પરસે સદકે કરતી હંય.

કલીમ—અરે ચીન તો કયા, બલકે તમામ લન્દન ઐર રકાચલે-નકી બીબીયાં મુઝપર ફિદા હય.

સહેલી ૧—કયું ન હો યહે આપકા કદ માશા અલ્લાહ નેપાલી થોડેસે કમ હય.

કલીમ—હરગિજ નહીં.

સહેલી ૨—ઐર યહે આપકી નાક જયસે હાથીકી સુંદ.

કલીમ—બેશક.

સહેલી ૧—ઐર યહે આપકા સર મુખ હાનલાહ જયસેકોઇ પુટા મટકા ઐર યહે આપકા મુંહ જયસે નરબદા નહીં.

કલીમ—અરે હે તાચરીફ છોડે. ઐર યહે તો કહો કે તુ શદ-જાદી બદશલખદરકે પાસસે કયા ખબર લાઇહે.

સહેલી ૨—અજી વોહતો તુમસે શાદી કરનેસે ઇન્કાર કરતી હય.

કલીમ—હંય કયા વોહ મુઝસે ઇન્કાર કરતી હય.

સહેલી ૧—હાં હાં વોહ કુછ તુમહારી સ્કાચેલનકી બીવી નહીં હંય વોહ તો ચીનકી ચીની ગુલે રંગીની હય.

કલીમ—અજી વોહ ચીની હય તો મંચ ચીના હું.

સહેલી ૨—વોહ તો અયસી હય એક સજીલી નાર, કે આશીકકો મારે જુતોંકા માર.

કલીમ—ખબર મંચ ઉસકા બન્દોબસ્ત કરહુંગા.

સહેલી ૧—વોહ કયસે.

કલીમ—સુનો.

### કટાવ.

મંચહું અયસા મગર મસ્ત, જબરદસ્ત કફૂપસ્ત બન્દોબસ્ત,  
મુઝે મારે અગર લાત વોહ દિનરાત જોડું હાત બને ખાત,  
કહો કયસી કહી, કહો કયસી કહી, કહો કયસી કહી.

સહેલી ૨—અરે વાહ તેરી ખાત ખુરાશાત અજબ વાતકી હય લાત.  
તુ હર કામમેં ચાલાક હય બે બાક કટી નાક ઉડી ખાક,  
કહો કયસી સુની કહો કયસી સુની કહો કયસી સુની.

સહેલી ૧—અરે વાહ મીયાં વાહ અજબ ખાત હય વલ્લાહ,  
મંચ ખુબ તુમહેં રાહ જરા અકલ હય ગુનાહ,  
કહો કયસી સુની, કહો કયસી સુની, કહો કયસી સુની.

કલીમ—જવાં મહે મંચ હું ફર્દ કફ ગર્દ સિયાહ જર્દ,  
અકલમન્દ જીગર બન્દ હુનર મન્દ સમર કંદ,  
પહેલવાન શુતરબાન, ઇતરદાન મહેરબાન,  
ફિરા સારા બયાબાન, કોહિસ્તાન પરસ્તાન,  
ગુલીસ્તાન હિન્દુસ્તાનસે મુલતાન  
હબસ્તાનસે ઇરાન, ફિર ઇરાનસે તુરાન  
તેરા ધ્યાન કિધર હય, તેરા ધ્યાન કિધર હય, તેરા  
ધ્યાન કિધર હય.

સહેલી ૨—અજી વાહ પહેલવાન, અજી વાહ પહેલવાન ફટેખાન  
કટે કાન.

તેરી શાનપે કુરબાન કરે જાનકો શયતાન.  
તરેહદાર સિયાહકાર, હય હિદાર જીં પયજાર,  
હરેક ઢંગમેં લરપુર અજબ નુરસે માઅમૂર જીં લંગુર  
જરા દુમમેં કસર હય, જરા દુમમેં કસર હય, જરા  
દુમમેં કસર હય.

કલીમ—બસ ઈતનાહી હયના દુમમેંહી કસર હયના. તબતો  
મંચ અપને બાવાકી દુમ લગાકે બેકસરકા બન જાઉંગા,  
ફિર આશિક સચ્ચા કહેલાઉંગા. આર ઉસકા ખાવી-  
ન્દ બન જાઉંગા.

સહેલી ૧—વાહ સાહબ જબ તો કયું નહીં બનોગે આધે તો અલી  
સે બન રહે હો આર થોડે રોજમેં પુરે બન જવગે.

કલીમ—અરે વાહ આધા કયું બના હું મંચ તો અલીસે બન  
ગયા હું. દેખતી નહીં હો ?

સહેલી ૨—હાં બેશક મંચ બુલી તુમ પુરેહી બન ગએ હો.

કલીમ--હેજો તુમહારી લી ખાતેરી હુમ હય કે મંચ પુરા બન  
ગયા હું તબતો હમારા કામ કર હીજીઓ.

સહેલી ૧--હાં જબતો મુનો જયસા મંચ કહેતી હું વયસા કરના  
( દોનોંકા આપસમેં શુકતશુ કરના. બના દોનો  
સહેલીયોંકા. )

ગાના.

કલીમ--બનીકા બનુંગા મંચ બનડા અબ ફુલહન વાલા,  
ફિરતો ફિરંગા યું અકડા મંચ જોબન વાલા.  
પરીકા પ્યારા હય મુખડા પહે સુન્દર કયસા,  
મહેરે ફલકકા હું દુકડા મંચ ચન્દર જયસા,  
અબ હંસતે વહાં ચલીએ ઘરપે બનાં નાકે  
શુલ જયસે જાખિલીયે દરદપે બના નાકે,  
તનકે ચલો બાંકે બનકે મીસલે મતવાલા.

બાબ દુસરા--પરદા ચૌથા.

જલન્દર શુરકા ડેરા.

( ઇબનેબારકા રમલ ફેંકતે દિખાઇ દેના. )

ગાના.

ઇબને બાર-કયસા અંધેરા હય ઘેરા, વહાંપે ફેરા જલન્દર શુરકા,  
આસ મનકી, ખાસ ધનકી દાસ પનકી હો પુરી સભી,  
બુતોંકા ડેરા બસેરા સનનન બોલે હય જીંગા પતંગા,  
દુખા ચંદા હોકે મંદા ડાંડે ફંદા જીનોપર અબી

મુસફસાત.

ઉસ્તાદ હું તુબુમમેં હય સરવરી મેરી,  
શાગિર્હ હય રમલમેં ગોયા મુસ્તરી મેરી,  
મશહૂર હય જમાનેમેં જાદુગરી મેરી,  
કિસકી મજલ હય જો કરે હમસરી મેરી.  
કયલ હય મકોફનમેં પહે ચર્ખે કોહન મેરા,  
અફવીકા શહેર ખાસ વહી હય વતન મેરા.  
માઅલૂમ હો ગયા હય રમલસે મુઝે પહે હાલ,

ਪੋਸ਼ੀਫਾ ਐਕ ਧਿਰਾਗ, ਕਹੀਂ ਪਰ ਫੁਧ ਯੋ ਮਿਸਾਲ .  
 ਵੋਹ ਜਿਸਕੇ ਫਾਧ ਆਯੋ ਵੋਹ ਹੋ ਨਯੋਗਾ ਨਿਫਾਲ,  
 ਪਰ ਯੇ .ਪਘਰ ਨਹੀਂ ਫੇ ਕਹਾਂ ਫੁਧ ਵੋਹ ਆ ਕਮਾਲ,  
 ਲੇਕਿਨ ਯੋ ਗੁੜ ਮੇਰੇ ਵੋਹ ਮੁਝਪਰ ਫੁਧ ਮਛੇਰਘਾਨ,  
 ਓਨਕੋ ਘੁਲਾਏ ਅਘ ਮੇਂ ਧਫਾਂ ਪੁਛਫੁੰ ਨਸ਼ਾਨ.  
 ਪੇਛੇਵੇਥੀ ਓਸਸੇ ਫਾਲ ਕਫਾਧਾ ਧਿਰਾਗ.ਫਾ.  
 ਵਾਅ.ਫਾ ਕੀਧਾਧਾ ਓਸਨੇ ਓਸੀਰਾਜ. ਆਯ.ਫਾ.  
 ਮਿਲ ਨਧ ਵੋਹ ਧਿਰਾਗ.ਤੋ ਮਾਲੀਕ ਫੁੰ ਵਾਯ.ਫਾ,  
 ਗੁਲ ਫੁਧ ਵਹੀ ਧਿਰਾਗ. ਗੁਲਿਸਤਾਨੇ ਰਾਯ.ਫਾ.  
 ਫੁਰਫੁਮ ਲਗੀ ਫੁਧ ਲੋ ਮੁਝੇ ਅਘ ਓਸ ਧਿਰਾਗ.ਫੀ,  
 ਗੋਧਾ ਵਹੀ ਯੁ.ਧਾ ਫੁਧ ਮੇਰੇ ਫਿਲਫੇ ਫਿਫਾਗ.ਫੀ,

ਘਾਵਨ ਘੀਰ ਅਘੀਧਾ ਘੇਤਾਲ, ਫਾਲੀ ਲਫ ਐਰ ਫੀਫੇ ਲਾਲ ਸਰਪਰ  
 ਰਘਕਰ ਆਗਫੀ ਸਿਗਰੀ ਫੁਮਯੁਮ ਧਲਤੀ ਫੁਧ, ਮਤਵਾਲੀ ਧੁਨੀ ਨੇਰੀ  
 ਯਲਤੀ ਫੁਧ, ਐਰ ਯਲਤੀ ਫੁਧ, ਅਟਪਟ ਆਨ ਅਟਪਟ ਆਨ ਗੁੜ  
 ਰਾਨ ਤੇਰੇ ਫੁਰਕਾ ਨਵ ਫੁਰਵਾਨ. ਅਟਪਟ ਆਨ ਅਟਪਟ ਆਨ. (ਐਕ  
 ਆਵਾਜ਼.ਫਾ ਫੋਨਾ ਐਰ ਗੁੜਕੇ ਧੇਫੋਂਕਾ ਫਿਘਾਧ ਫੋਨਾ).

ਸ਼ਐ.ਰ.

ਅਘ.ਘਾਫੁ ਅਧ ਫਿਲ .ਘੁਸ਼ੀਫੋ ਗੁੜਰਾਯ ਆਤੇ ਫੁਧ,  
 ਫੋਧ ਫੁਮਮੇ ਅਧਨੇ ਧੇਰੇਫੋ ਫੁਰਧਨ ਫਿਘਾਤੇ ਫੁਧ.

ਗਾਨਾ.

ਸਘ--ਮਛੇਰਾਯ ਰਾਯ ਗੁੜ ਯਯਧਰ ਲਟਧਰ ਅਫੁਸਰ ਭੁਤੀਂਫੇ,  
 ਮੁਘ ਫੇਘਾਂ ਲਾਲ ਤਨਮਨ ਲਰਯਤ ਅਘੀਧਨਸੇ .ਘੁੰਘਰਸੇ.  
 ਫਨਸਾਨ ਫਾਯ ਧੁੰਸ ਧਰ ਪਰ ਫੁਰ ਫੁਰ ਕਰ ਕਰ ਪਲਧਿਨਮੇਂ,  
 ਅਸਵਾਰ ਘਾਫੁ ਸਰ ਸਰ ਪਰ ਧਰ ਫੁਰ ਤਯਕਰ ਆਤੇ ਫੁਧ,  
 ਫੁਮ ਘਫੁਮ ਕਫੁਮ ਕਫੁਮਪੇ ਸਰਫੋ ਕਰਤੇ .ਘਮ,  
 ਫਮ ਕਫੁਮ ਯਨਮ ਕਰਮ .ਫੁਸ਼ਮ ਨਯ.ਮਸੇ ਕਮ ਫੁਧ.  
 ਗੁੜਕਾ ਰੰਗ ਅਮਫੇ ਧਮਫੇ ਫਮਫੇ ਫਮ ਘਫੁਮ,  
 ਅ.ਯਯ ਰੰਗ ਯ.ਯ.ਯ ਫੰਗ ਰੰਗ ਫੁਧ ਰੰਗ ਫੁਧ.

( ਆਵਾਜ਼.ਫਾ ਫੋਨਾ ਗੁੜਕਾ ਫਿਘਾਧ ਫੋਨਾ )

ਅਘੀਧਾਤ.

ਗੁੜ--ਕਧਾ .ਘੁੜਰਤ ਫੁਧ ਧੁਝੇ ਮੁਝਕੋ ਘੁਲਾਨੇਫੋ ਲੀਯੋ,

ઇખનેભર--આપકો તકલીફ હી મકસદ બર આનેકે લીએ.  
 ગુરુ--કૌનસા રંગતકા અયસા બુલ ખિલાનેકે લીએ,  
 ઇખનેભર--ઉસ ચિરાગે પુરફિળાકે હાથ આનેકે લીએ.  
 ગુરુ--હો ન પરવાના શમ્મ, પર જી જલાનેકે લીએ  
 ઇખનેભર--ભઉગા આતિશ તમન્નાકી બુઆનેકે લીએ.  
 ગુરુ--કયું હે સુઝી રાહે કબરસ્તાં બનાનેકે લીએ,  
 ઇખનેભર--જાન જાએ ગમ નહીં મરતાહુ જાનેકે લીએ.  
 ગુરુ--માન કહેના કયું ચલા હય રજ ઉઠાનેકે લીએ,  
 ઇખનેભર--ભઉગા અપના મુકદ્દર આ જમાનેકે લીએ.  
 ગુરુ-- જા સુઝે ફીર કયું બુલાયાથા સતાનેકે લીએ.  
 ઇખનેભર--અય ગુરુ મેરે વહાંકી રાહ બતાનેકે લીએ.  
 ગુરુ-- કયું તુ નાહક જાન દેતા હય ખજાનેકે લીએ,  
 ઇખનેભર--કયું બહાને કરતે હો ઉસકો બતાનેકે લીએ.  
 ગુરુ--ખયર તુ સુનતા નહીં તો ચીનમેં જા જલ્દ તર,  
 પાસ ઉસકે એક પહાડી તુઝકો આયેગી નજર,  
 ઉસ પહાડીમેં દિખાઈ દેવેગા ફિર એક દર,  
 ઉસપે હે લકડી લગાના મેરા લેકર નામ પદ  
 ગારમેં તુઝકો નહીં જીનહાર જાના આહિયે,  
 ઇખનેભર--કિસ્તરહુ ફિરઓ દિયા બાહિર લે આના આહિયે,  
 ગુરુ--એક ના વારિસકા લકડા લેકે જાના આહિયે,  
 ઇખનેભર--પર સુઝે નામો નશાં ઉસકા બતાના આહિયે,  
 ગુરુ--ચીનમેં ખ્યાતકે કુંચમેં જાના આહિયે,  
 સુસ્તુકા દરજકે બેટેકો ફંસાના આહિયે,  
 નામ હય ઉસકા અલાઉદ્દીન જાના આહિયે,  
 ઉસકે હાથોં વોહ દિયા ઉઠવા મંગાના આહિયે,  
 ઇખનેભર--ગર ઇબ્રાજ ત હોતો વહાંપે સુઝકો જાના આહિયે,  
 ગુરુ--સાથ છઠ્ઠાબી વહાં અપને લેજાના આહિયે,  
 કામ આએગા નહીં ઇસકો ગંવાના આહિયે.  
 ઇખનેભર--દેર હોતી હય સુઝે અબ ચહાંસે જાના આહિયે,  
 ગુરુ--પર ખખરદારીસે હે અન્જમ લાના આહિયે,  
 વર્ન તેરી જાન જાએગી હે જાના આહિયે.

## ગાના.

સખચેલે—આહમ ઝીતા બાજી ખેલા ગુનકા પાસા ડાલા  
 ગુલશન તેરે નસીબોંકા ગોચા પુલા ગુલલાલા  
 દીપક હય લાસાની ભસકા ચંદરસા ઉભલા,  
 લેકર છલ્લા જલ્દીસે જા કિસમતમેં હય બાલા,  
 ભુલેના કહેના વહાંપર જાના ચાલાકીસે,  
 બફતેહ હય તેરી દીપક લા બેબાકીસે,  
 ચલોરે યહાંસે મિલકર સારે જાતે હય લો,  
 ભુતોંકે દેવોંકે અફસર પ્યારે જાતે હય.

( સખકા જાના ઇબ્નેજરકા ગાના ગાના. )

## ગાના.

ઇબ્નેજર—જાકર ગુફ ગ્યાની વહાંપર કામ કરું,  
 મોહેકો જાના ઇસઆન હય વહાંપર જાના.  
 એક આનમેં બન સુલયન,  
 દેરી ન દેરી કર ચલ ધરું.  
 ચલો હાલ ખુલા ફાલ ચિરાગે બેમિસાલ,  
 સુરજપે હય દુબાલા ચંદરસા ઉજાલા,  
 મીલી મીલી ખુશાલી મેરી મુરાદે દિલી.

( જાના ઇબ્નેજરકા ખુશીમેં )

બાબ પહેલા.

પરદા પાંચવાં.

## રાસ્ના.

( અલાઉદ્દીનકા લડકોંકે હમરાહ ખેલતે હુવે આના. )

## ગાના.

સખ લડકે—બાહમશાદ બાહમશાદ સારે હંચ આબાદ,  
 હમ ખેલેં કુદેં મારેં કુદેં ધર કરદેં બરબાદ,  
 લાખે ગોલી જાખે ઢોલી તેરી કયા ખુન્યાદ,  
 પૈ છલ્લે માંડેં ઝીતું હાંડેં માંડેંગા રખ યાદ,  
 લો આવ ઇધરકો ફેંકદો.  
 હંચ સખ ગુન હમકો યાદ, હમ કરતે હંચ બેદાદ,

તુફાની શયતાનીમેં હમ શયતાં કે હંચ ઉસ્તાદ,  
 નાહિન્નાર નાહિન્નાર દુર નાહિન્નાર,  
 મંચ કાલા મુંહ કરકર તેરા કરદું ગધે અસવાર,  
 ખેલે જુવા નક્ષી દુઆ કોડી લાવે ચાર,  
 તું ટેટે મતકર વર્ન તુઝકો માફંગા પયન્નાર.

અલાઉદ્દીન—ઓ યારો ફસાદ મત કરો.

સખ—અખ મિલકર સખ એકબાર, યહાં ખેલો ગેદા યાર,  
 હાં ખેલો હાં ઝેલો, ફેકો સંભાલો હોશીઆર.

### ત.હતુલ્લિફ.

અલાઉદ્દીન—મસ્તી કયું તું કરતા હય બે માફંગા મંચ થુંસા,  
 હડડી પસલી સારી તેરી હોખવેગી ભુંસા.

ટટવે દુર ખડા રહે, ટટવે દુર ખડા રહે, ટટવે દુર ખડા રહે.

લડકા ૧—ઢેચો ઢેચો ખોલેગા તો માફંગા મંચ કોડા,

કાબુલકા હય અચ્ચર તુઝકો કૌન કહેગા ઘોડા,

ગધે દુર ખડા રહે, ગધે દુર ખડા રહે, ગધે દુર ખડા રહે.

લડકા ૨—ભુંભું કરકે ભુંકને વાલા કિસકા હય તુ પિલ્લા,

દેખ કહીં તુ કાટેગા મત આગે મેરે ચિલ્લા.

કુત્તે દુર ખડા રહે કુત્તે દુર ખડા રહે કુત્તે દુર ખડા રહે.

લડકા ૧—તુઝસે બચ્ચે કચ્ચે મંચને લાખોં દેખે ભાલે,

ચુંચું મતકર તુ યહાંસે જામે મુરગી વાલે,

ગંદે દુર ખડા રહે, ગંદે દુર ખડા રહે, ગંદે દુર ખડા રહે.

લડકા ૩—છોટે મુંહસે લંબી ચોડી હાંકે હય મુંહ જોર,

થપ્પડ, લપ્પડ, આવેગા તુ નાહક. ઓલત ખેાર,

અરે તુ કૌન જનાહય, અરે તુ કૌન જનાહય,

અરે તુ કૌન જનાહય.

લડકા ૧—કયા બે મુઝકો મારેગા બે બચકા રહે ચુપ ચાપ,

બચ્ચા હય તુ છોટા મોટા મંચ હું તેરા બાપ,

અરે કયા ભુલ ગયા તુ, અરે કયા ભુલ ગયા તુ,

અરે કયા ભુલ ગયા તુ.

અલાઉદ્દીન—તેરા બાવા મયલે કપડે ધોવે ધોબી ઘાટ,

ઉજલે ઉજલે પહેને ફિરતા હય તુ કરકે ઠાટ,



અમે ઓ ઘોભી વાલે, અમે ઓ ઘોભી વાલે,  
અમે ઓ ઘોભી વાલે.

લડકા. ૧—બાવા સીતા ફિરતા હય ગલીયોંમેં જુને છુટ,  
જુતા બેચન છોડકે કયું તુ ફિરતા હય ઓખુટ,  
અમે ઓ મોચી વાલે, અમે ઓ મોચી વાલે,  
અમે ઓ મોચી વાલે.

અલાઉદ્દીન—જામે તેરા મુહ બનવાકે આન કટે હજજામ,  
સર મુંડવાઈ કે દો પયસે પાવેગા ફિર દામ,  
અમે ઓ નાઈ વાલે, અમે ઓ નાઈ વાલે,  
અમે ઓ નાઈ વાલે.

લડકા ૪—બાવા કપડે સીતે સીતે પહોંચ્યા કબરસ્તાન,  
કાતે ચરખામાં ઐર બેટા અમિલ અરબીખાન,  
અમે ઓ દરજી વાલે, અમે ઓ દરજી વાલે,  
અમે ઓ દરજી વાલે.

અલાઉદ્દીન—ચુપ બે ઓ મશાલચી તુઝકો હમસે કયા હય મેલ,  
અરમા બલોવે બલ ઐર બાવા બેચે મીઠા તેલ.  
અમે ઓ તેલી વાલે, અમે ઓ તેલી વાલે,  
અમે ઓ તેલી વાલે.

લડકા. ૧—બેટે ખાવે દુધ મલીદા, બાવા મસ્ત કલન્દર,  
બેટા તો દુગ દુગી બજાવે, બાપ નચાએ બન્દર,  
બોલ મદારી વાલે, બોલ મદારી વાલે, બોલ મદારી વાલે.

અલાઉદ્દીન—કયું બે તેરી કબા આઈ હય કયા સિધા સીધા ચુપ  
નહીં રહેતા. મારખાનેકી મરજી હય કયા ?

લડકા ૧—અરે જા બે છોકરી તુ કયા મુઝકો મારેગા, બચ્યા અબી  
એક લાત માઝંગા તો તેરેકો ગિરા હુંગા.

અલાઉદ્દીન—અમે જા ઓ મેંડક ખાઉ તુ કયા મુઝકો મારેગા.

લડકા—૧—અમે જા ખેંગટ ખાઉ તુ કયા મુઝે મારેગા

અલાઉદ્દીન—અમે જા મંચ તેરી આંખ ફોડ હુંગા.

લડકા ૧—મંચ તેરે દાંત તોડ હુંગા.

અલાઉદ્દીન—લલા તોડતો દેખું.

લડકા—૧—લલા ફોડતો દેખું.

અ.લાઉદ્દીન—દેખ બચ્ચા અલગસે ખાત કર.

લડ.કા-૧—અરે જા ભી.

અ.લાઉદ્દીન—નહીં માનતા હય. (અ.લાઉદ્દીનકી માદરકા અન્દરસે આવાજ, દેના. )

માદર—અરે અ.લાઉદ્દીન ઝો ખેટા અ.લાઉદ્દીન.

સખલડ.કે—અરે ભાગો ભાગો અ.લાઉદ્દીનકી માં આઈ (અ.લાઉદ્દીન ઔર પહેલે લડ.કેકે બગચર સખકા ભાગ બાના.

માદરે અ.લાઉદ્દીનકા આના. )

માદર—અરે મુવે માટી મિલે કયું લડ. મરતે હો.

લડ.કા-૧—દેખો અમ્મા યહે શયતાન બદા મંચતો ઈસસે કુછ બોલતા નહીં, ઔર યહે ઉલ્લુકા બચ્ચા મુઝે મારતા હય.

માદર—મુવે તુમ દોનો શરીરહો.

લડ.કા-૧—અરે જા બુઢી ખોખડ તુભી વયસીહી હય. ( લડ.કેકા માદરકો થપ્પડ, મારકર ભાગના )

માદર— ગાના.

અરે હારે તોહે લડ.કનમે ખેલનકી મુઝી ખેટા,  
ઘરકા છોડે, પંધા માદર દિનલર કાતે ચરખા તેરી  
નહીં ખાવા તેરા જીન્દા, તુતો કિસમતકા હય પુટા.

અ.લાઉદ્દીન—માદર મતકર શોર શાર તુ, ખાદર લિતર બાર  
બાર તુ.

માદર—કયું દરજ્જા કારબાર તુ તજ કર હોતા ખાર જાર તુ

અ.લાઉદ્દીન—હાય હાય હાય હાય.

નાકર મુઝકો ચર્મશાર તુ નાહક હિમ્મત હારહાર તુ

માદર—દિન લર ફિરતા નાખકાર તુ સહે કર ફાકા બેકરાર તુ  
હાય હાય હાય હાય.

( ઈબ્નેન.રકા મચ્ચે કિસરાકકે દાખિલ હોના. )

અખીયાત.

ઈબ્નેન.ર—દેખલે જીસકા ગુરૂને વાં ખતાયાથા નશાં.

યહે વહી લડ.કા હય અચ કિસરાક નાદાં બેશુમાં.

માદર—ઘરમે' ચલ ખેટા તુ યહે આવારગીકો છોડ.દે.

ખેલના દિન લર તેરા ગલીયોં ગલીકા છોડ.દે

ધખેબ.ર—( અ.લાઉદીનકે ગલે મિલને જાના. ) આવ બેટા  
અ.લાઉદીન.

અ.લાઉદીન—ઓ આપરે.

### અશઆર.

ધખેબ.ર—કિસલીએ ડરતા હય બેટા તુ બડા નાદાન હય.

અ.લાઉદીન—આપરે ખાયા મુઝે હે કયા બલાએ જાન હય.

માદર—કયું તુ ઘસરાતા હય હે તો સુરતે ઇન્સાન હય.

અ.લાઉદીન—નહીં અમ્માં હે તો કોઇ બડાહી શયતાન હય.

ધખેબ.ર—દેખ બેટા ઇધર આ ઇતના ન ઘસરા.

અ.લાઉદીન— ગાના.

હાં ઉધર ઉધર હટ ચલ ચલ ડગર પકડ તોરીરે

સુરત સુરત કારી કારી ચારી લરજત જીયા મોરારે, ડરતે હારીરે.

કરત પ્રીરત ખુબ તમાશે તુ બનકે બંદર વાલારે, વાહ મદારીરે.

### અશઆર.

ધખેબ.ર—હાય કયા બદલા હય કિસમતસે સિતારા ઇનદિનો,  
બેકે અપનાયા વોહ હોતા હય બિજાના ઇનદિનો

માદર—કયું મીયાં કહેતેહો કયા કુછ હાલતો બતલાઇએ.

અ.લાઉદીન—અઇએ કાલે મીયાં બસ આપ યાંસે જાઇએ.

માદર—ચુપ ચરે નાદાન અયસી ખાત કરતા હય કોઇ.

કિસકો પૂછી યા તુમહારા ખવેશ રહેતા હય કોઇ.

ધખેબ.ર—ખવેશ થા સો મરગયા અફસોસ સદ અફસોસ હય.

હાય ભાઇ મુસ્તુફા અફસોસ સદ અફસોસ હય.

માદર—હુંય હે ઉનકા નામ લેકર કિસલીએ રોતે હો તુમ.

કિસ જગેહ રહેતેહો ઉનકે કયા સગે હોતે હો તુમ.

### ગાના.

ધખેબ.ર—હકીકત સુનાતાહું તુમકો તમામ.

નહીં એક જા હય કિસીકો કયામ.

જો થા મુસ્તુફા ભાઇ ઇખે સઇદ,

ઉસીકા બિરાદર હું મંચ લાકલામ.

મગર ઉસસે બચપનમે હોકે બુદા,  
સફર કે ગયાથા મંચ દર મુલકે શામ,  
મંચ મિલનેકો આયા પર અફસોસ હય,  
કે ભાઈકો પહોંચા અજલકા પયામ.

## અખીયાત.

માદર—તુમ જો કહેતે હો કે મંચ ભાઈ હું ઉસકા બેગુમાં.  
મંચ નહીં પહેચાનતી તુમકો જરા અચ મહેરબાં.  
અલાઉદ્દીન—વાહ વાહ રહે તો વહી આઈ મસલ હય અબ વહાં  
શકલતો કાલે તવેસી નામ મીયાં ચાંદખાં.  
માદર—ફિર વહી તુ બચપનેકી બાત હાંકે બચગા,  
ઈસ મસલસે કયા હય ચાં મતલબ તુ કુછ બતલાયગા.  
અલાઉદ્દીન—સુન લો મેરા બાપતો થા ગોરા ગોરા નુરસા,  
ઝોર રહે ભાઈ બના હય ઉસ્કા ભંચસા સુરસા.  
ઈબનેબાર—સુન અચ બેટા પહેલે મંચલી ગોરા ગોરા થા મગર,  
મુલક અફરીકામે મેરા છુટપનેસે થા ગુજર.  
ધૂપકી ગરમી વહાં પર હોતી હય ઉસદમ જરા,  
ઈસલીએ રહે રંગ ગોરાથા સો કાલા હો ગયા.  
હાલ પર તેરે નિહાયત રહમ આતા હય મુઝે,  
ઈસ ગરીબીમે નહીં મંચ દેખ સકતા હું તુઝે.  
માદર—ખયરજો મરજી બુદાકી ઉસપે હમતો રાજી હંચ.  
અલાઉદ્દીન—આપકો કયા ફિક હય કયા આપ કોઈ કાજી હંચ.  
ઈબનેબાર—બાતે અચસી કરતા હય તુ બેટા હોકર ભાઈકા,  
દુનિયામે અફસોસ રહે કયસા દોર હય બેપરવાઈકા.

## ગાના.

હાય મુસ્તુફા ભાઈ તોહે ખીના પલછીન કલના.  
ચાવત હય. મોરા જીયા નાહીં દિન રતીયાં, હો નીમજાં તડપું.  
હરદમ રંજ ઉઠાનાં હરઆન જી જલાના.  
કયા તનમે આતશ લગી હય મોરે.  
જલતા બલતા સગરા જીયરા ચા કરીમ રહીમ.  
યતીમ હાય લડકા જતન તુમ કરના મજબુમકો બચાના.

## અખીયાત.

અલાઉદ્દીન—એ પહેચાને કયસે જાને આપ કહાંકે હંય કયા હંય,

અય માદર તુ કહેદે સયમુય કયા એ મેરે ચયા હંય.

માદર—બેટા જળ એ ગમખવારીકા દમ ભરતે ઇસ દરજા હંય,

તખતો દિલકો ચકીન હુવા કે કે ખેશક તેરે ચયા હંય.

ઇખ્તેજાર—લો એ દસ અશરફીયાં ઇસકે કપડે જલ્દ બનવાવો તુમ,

શીર હુંગા તુમકો ઐર, કુછ દિલમેં ન અબ ઘબરાવ તુમ;

બસ અબ સીનેસે લગ મેરે તાહે દિલકો ચયન કર્હી.

અલાઉદ્દીન—ચયા હું મેં બેટા તેરા મંચતો કોઈ ઐર નહીં.

## ગાના.

ઇખ્તેજાર—ખ્યારે સબ ધન માલ તુમપર કુરબાન કરદિનો,

અબસે પિસર તોરા સગરા દુઃખ મિટાયા.

માદર—ગુન માનું મંચ તે હારે જળ તક રહે જ્યા.

અલાઉદ્દીન—તુ મોહે ગરવાસેરે ચાચા લગાલે,

ખ્યારી ખ્યારી બતીયાં મોહેકો સુનાલે.

ઇખ્તેજાર—ગમ નહીં કર મેરે ખ્યારે ખિલે તોરે નસીબાંકે તારે.

અલાઉદ્દીન—ચેરા તેરા મંચ હરદમ હું

ઇખ્તેજાર—કરૂં તોપે નિસાર જ્યા,

અલાઉદ્દીન—નીકો નજર મોહેપે તુને કીની ચાચારે.

## અખીયાત.

માદર—ચલીયે જરા મકાનમેં ભાઈ ગરીબકે

અયસે કહાં નસીબથે મુઝ બદ નસીબકે,

આપહીકા વોહ મકાન હય વહાં રહીએ આપ મુદામ,

ઇસકો આપ સંભાલીએ, હય આપકા એ ગુલામ.

ઇખ્તેજાર—ભાઈસે કમ જરાભી ઇસે જાનતા નહીં,

દુનયામેં કોઈ મેરા અબ ઇસકે સિવા નહીં.

અલાઉદ્દીન—( કિસરાએ બતાકે ) અય ચયા કૌન હય એ કયા

મેરા ભાઈ હય,

આવ ખેલે ઇધર જરા ઇસમે કયા ખુરાઇ હય.

ઇખ્તેજાર—(કિસરાએ) કયું દૌડત શીરે અય ખરે બે લગામ હય,

બેટા એ તેરા ભાઈ નહીં હય ગુલામ હય.

અલાઉદ્દીન—તો કયા તુમહારા બેટા નહીં હય એ નફર,  
જનતો ઇધર આ પયર દબા મેરે જલ્દતર.  
દેખો અચા એ પયર દબાતા નહીં મેરા,  
કયું માનતા નહીં હય તુ ફરમાન બે, હયા.  
ભાભી સા, હબ અબ ચહાંસે ઘરમેં જાઇએ,  
ઇસકે કપડે જલ્દતર બા, જરસે મંગવાઇએ.  
જાતા હું એક કામકો કુછ દેરમે ફિર આઉંગા,  
મેરે ખ્યારેકો અમનકી સયરકો લે જાઉંગા.

અલાઉદ્દીન—મુજકો અચાકા ખ્યાર બહોત અમ્મા જાન હય,  
હરઘડી મંચ લીપટું ઇનસે બસ ચહી અરમાન હય.

ગાના.

ઇબ્નેજાર—ખ્યારે મેરે દિલમેં તેરા ખ્યાર બઢે. દમ બદમ,  
ખ્યાર બઢે, દમ બદમ ખ્યાર બઢે. દમ બદમ,  
તુ હય મેરે ભાઈ જાનકા નીશાને ગુલિસ્તાન,  
બુલ બુલે શીરી, જબાં ખ્યાર બઢે દમ બદમ.  
મંચ હું તેરા ગમ ગુસાર, તુ હય મેરા ચાદગાર,  
હોગા તેરા બેડા પાર, ખ્યાર બઢે, દમ બદમ.

ગાના.

અલાઉદ્દીન—પૈયાં મંચ લાગું ઓ આચા પીયારે મોરે,  
ચીંતા હમારી બીસારે પીયારે મોરે.

ઇબ્નેજાર—અમકે નસીબાંકે તારે પીયારે મોરે,

અલાઉદ્દીન—દે કે રૂપૈયા ફુલારે પીયારે મોરે.

આચાને મુજકો બનાયા ગુલામ,

ઇબ્નેજાર—અમન કર જા પિસર છગર નીડર મુદામ.

ગાના.

માદર—માતુ મંચ તોરા જનમ જનમ ગુનવા,

અરન પડું તોરે દે પર ખ્યારે બીરનપર સવાઈ જાનું.

અબીયાત.

ઇબ્નેજાર—કપડે પહેનકે જલ્દ હો તૈયાર અચ પિસર,

આતા હું થોડી દેરમે બાહિરસે તેરે ઘર.

( અલાઉદ્દીનો માદરકા બના. )

અય ગુરૂ મેરે તેરા રૌશન જુહુરા હો ચુકા,  
જો અધુરા કામ થા મેરા વોહ પુરાહો ચુકા.  
ધરકો લે જાકે વહાં લાતાહું કંખે મેં ચિરાગ.  
કોન ફિર આલમમેં મુઝસા હોવેગા આલીદિમાગ,  
ચલ અરે કિસરાક અબ દેરી ન કરના આહિયે,  
જલ્દ અપને કામ કો અબ કર ગુજરના આહિયે. (બના દોનોંકા)

બાબ પહેલા

પરદા છૂંકા.

બાગ.

( બદરૂબબદરકી સહેલીઓંકા ગતે હુવે આના. )

સહેલીયાં—

ગાના.

રાજ હુલારી સખી સખ સંગ રચો રંગ નયા ઢંગ હય ઉમંગ.  
છુમ છુમ તાયેયા નાયો ગુઘયા તાતા થઈયા ધુન ખ્યારી સખી.  
બાજે ગાજે ધજ સાજે શીરો સંગ એક અંગ.  
છનનન છુમ છનનન છુમ છુમ છુમ શીરે હાં.  
મીરદંગ ઠનકન હુમ નિરખત ધુમ સાહેલીયાં લેકે તાલ.  
તનુમ તદારે દીમ ગાતે હંચ રૂમ ઝુમ પહે ગીત,  
નાખી ધીન્ના તાધીન્ના ધીમ ધીમ તક તીડકટ ધા,  
લે તાનસે છીને જિયરવા, વારી ખ્યારી સખી.

ગાના.

ખ્યારી તેરી જલ્લગરી ચમક ઝમક દમક ભરી હય,  
વારી વારી તુઝપે પરી હય, ન્યારી ન્યારી અશ્વગરી હય.  
ચમનમેં ચલિયે જરી શજર શજર સમરવરી હય.  
શાખે ગુલ સખજ તરી હય, આખે શખનમસે હરી હય.  
ખુલખુલે જગમ સરા ચમન ચમન ફુલ ભરા હય.  
હાલી હાલી કબકે દરી હય, લાલા સારા ગમસે ખરી હય.

બદરૂબબદર—

ગાના

મુહબ્બત ઉસ સમનકી મુદતોંસે દિલમેં ખસ્તી હય,  
મુઝાકી શાન કબજેમેં અબાયખ ખુત પરસ્તી હય.

હુવા હય જખસે સાદા ઉસ અ.હુએ કુએ જાનાં કા,  
 દિલે શયદાકો મેરે જુદે નાગન બન્કે ડસ્તી હય.  
 રિહા કરદે અરે સૈયાદ ગુલશનમેં બહાર આઈ.  
 કંકસમેં દીઠ ગુલકે વાસ્તે ખુલખુલ તરસ્તી હય.  
 દુરંગે આઈના દીખલા રહી હય દેખ અય ગ.ફીલ.  
 ઉધર નકશા અ.દમકા હય ઇંધર તસવીર હસ્તી હય.  
 ગ.રજ. શયખે. બિરહમનસે નહીં કુછ રિન્દ મુશરિખહું,  
 ઇંબાદત ખાનેસે ખાના હય મજ.હબ ખુત પરસ્તી હય.  
 મુલયમાં નેકો બદકા હાલ ઇસજા આકે ખુલતા હય,  
 યહે દુનિયા એક કસોટી હય ખરે જોટેકો કસ્તી હય.

સહેલી ૧—ખીખી અપને જુકો ન કલપાવ યહે જવાબકા જ્યાલ  
 દિલસે ભુલાવ, હમારા કહેના માન જાવ.

બદરૂબબદર—બસ બસ અબ મુઝે જ્યાદા ન સતાવ, કહીંસે  
 ઉસકા પતા લગાવ મેરે દિલદારકો ડુંઢ લાવ.

સહેલી ૧—ખીખી ગુસ્સેકો કામ ન ફરમાવ. બાગમેં ચલો અ-  
 પના દિલ બહેલાઓ.

### મુસદ્દસ.

બદરૂબબદર—હાય દિલ બેજાર હય સયરે ગુલિસ્તાં કયા કરેં.

ગુલ નજરમેં ખાર હય સયરે ગુલિસ્તાં કયા કરેં.

ગમ ગલેકા હાર હય સયરે ગુલિસ્તાં કયા કરેં.

હલ કિસી પર જાર હય સયરે ગુલિસ્તાં કયા કરેં.

હાં અગર વોહ ચાર મિલ જાયે તો સયરે બાગહો.

જખ દિમગ, ઉસકી ખુ પાએ તો સયરે બાગહો.

કલીમ—(અંદરસે) અબે ઓ કુત્તે તુ કૌન હય મુઝે રોકને વાલા  
 ટોકને વાલા કયા મુઝે જાનતા નહીં મંચ કૌન પચ-  
 ચાનતા નહીં.

દરબાન—(અંદરસે) ચલ ચલ મંચ કુછ તુમે જાનતા નહીં, પચ-  
 ચાનતા નહીં, નહીં ચહાં કિસિકો અન્દર જાનેકા હુકમ  
 નહી હય, જ્યાદા ગડબડ કરેગા તો ધકકે મારકે  
 નિકાલ દુંગા.



બદરૂલબદર—અરી ગુલામ હો બાહિર કૌન શોરો ગુલ મ-  
ચાવા હય.

સહેલી ૧—ખીખી સાહબ વોહ તો આપકા ખાવિન્દ હય.

બદરૂલબદર—અરી ઓ છત્તીસી દો તમાંચે માર દુંગી કે દુટ બ-  
એગી તેરી બત્તીસી વોહ નિગોડા તેરાહી ખસમ  
હોગા મેરા કાહેકો.

સહેલી ૧—કયા ખુબ આપ અયસી ભોલી અન્નન બન બતી  
હય, બાતોંકો ગુસ્સેમેં ટાલતી હય, અજ હો વહી  
કલીમ વજર બદા હય, જસસે આપકી શાદી હોને  
વાલી હય.

બદરૂલબદર—અરી ઓ દલલાલા શયતાનકી ખાલા તુહી ઉસસે  
શાદી કરે મંચતો ઉસે ભુતીકા તલાલી નહીં દિઆઉં  
અપના ગુલામલી નહીં બનાઉં વોહ મુવા યહાં કયું  
આયા હય, કિસને ખુલાયા હય.

સહેલી ૧—શહબદી સાહબ કુસુર મઆદ વોહ મુવા રોજ મેરે  
પાઉં પડતાથા, કે કિસી તરહ શહબદીકા મુંહ દિ-  
ખાદે, તો આજ મંચને ઉસે યહાં ખુલાયા કે જરા  
ઉલ્લુ બનાએંગે ઔર આપકા દિલ બહેલાએંગે.

બદરૂલબદર—અરી વાહરી નકટી ખુબ દિલ બેહલાતી હય.  
ઔરતોંકી મહેફિલમેં પરાએ મદકો ખુલાતી હય,  
તુએ કુછ શર્મ નહી આતી હય.

સહેલી ૨—અરે હાં ખીખી ખદા ન હો બવ મંચ કુરબાન બઉં  
જરા ઉસે ખુલાવ દો ઘડી ગમ્મત હોગી.

બદરૂલબદર—વાહરી બે.ઇ.જ.જત અચ્છી ગમ્મત સુઝી હય. અ-  
ગર વોહ લાઇ આએ કુછ બે અદખી કર બય, તો  
કયસી બને.

સહેલી ૩—અરે વોહ મુવા કયા બે અદખી કરેગા વોહતો ખુદ  
શેખ ચિલ્લી ભિગી બિલ્લી જયસા હય.

ગાના.

સહેલીયાં— ઉસકો યહાં ખુલાઓ હાં, હાં, હાં,  
ખુબ ઉસે સતાઓ હાં, હાં, હાં,

ઉલ્લુસા બનાયો હાં, હાં, હાં,  
 નાય ઉસે નયાયો હાં, હાં, હાં,  
 દેખો હુશીઆરી તુમબી ચ્હે હમારી,  
 વોહ ચંડાલ ભુલ ચાલ સારી જે શુમાન.  
 જાઓ જાઓ પ્યારી દેખો ઉત્કી ખારી,  
 કયસા તાલ કરકે હાલ કરતે હંચ ચહાં.

બદરૂલખદર— ખુબ ગત બનાના હાં, હાં, હાં,  
 ભુતિયાં લગાના હાં, હાં, હાં,  
 જસસે વોહ દીવાના હાં, હાં, હાં,  
 ભુલે યાંકા આના હાં, હાં, હાં,

સહેલી ૧—ખસ અખ આપ અન્દર તશરીફ લે જાઓ હમને પહે-  
 લેસે ઇન્હે તોડ, જોડ, સીખા રખે હંચ, અખ મંચ  
 જાતી હું ઔર ઉસે લે આતી હું ( સખકા જાના પહે-  
 લી સહેલીકા કલીમકો લેકર આના. ) આપકો બડી  
 તકલીફ હુઇ જે ઇતની દેર બાહિર બડા રહેના પડા  
 મઆફ કરના સાહબ.

કલીમ—અરે ઇસકી પરવાહ નહીં પર અબી મંચને બાહિરસે  
 સુનાયા તો બહોતસી જોડવોંકી આવાજ. આતીથી,  
 ઔર ચહાંતો કોઈ નહીં હય.

સહેલી ૧—સુવા લંગુર સખકો જોડ બનાતા હય. કયા ઘાંસ ખાતા  
 હય. સાહબ વોહ આપકે આનેકી ખખર સુનકે શહ-  
 જાદી લિખાસ બદલને ગઇ હય.

કલીમ—ઓહો હે ખાત સુનકે મંચ અયસા ખુશ હુવા અપને  
 કપડે મેંબી નહીં સામાતા હું અરે પર વોહ સુઝપર  
 ફિદા હો ઉસમેં કયા નવાઇ હય, અરે મેરે હુરનો  
 જમાલકો દેખે તો આદમી ફડફડાકે મર જાઓ.

સહેલી ૧—અજી આદમીકી કયા અસલ હય, આપકી સૂરત મંગલ  
 સુરતકો કોઇ દેવબી દેખ પાય તો ઘભરા જાઓ. અરે  
 પર દેખો દેખો વોહ સામનેસે શહજાદી આતી હય,  
 હનકી ખાતોંકા જગાખ બડી ફસાહત મિઠાસ ઔર  
 નરમીસે દેના.

કલીમ—હાં યે તો મંચ ખુબ જાનતા હું. ( શહજાદી કે લિખા-સમેં એક ચીનીકા ખુરકા ડાલે હુવે આના. )

ચીની—આખોજુરત સલામત આએ બડી મહેરબાની કી જો ઇસ ગરબખાને મેં તશરીફ લાએ.

કલીમ—વાહ યે તો બડી ફસાહતસે ખાત કરતી હય. મગર મંચ કુછ કમ હું મંચ ઇસસે બી જ્યાદા લતાફતસે ખાત કરતાહું. હાં હાં અચ ખ્યારી દિલદાર રશકે ચમાર, યે ગરીબ કુમ્હાર તશરીફકી હંધીયા આપકે ખાવરચી ખાનેમેં લાયા હય. કયું મંચને કયસે ખીચ ખીચકે જવાબ દીએ.

ચીની—વાહ કયા ખાત હય આપકી અ.ક.લમન્દીકે આગે ગધેફી કયા ખાત હય આપ ઉસસેબી જ્યાદા અ.કિલ હંચ.

કલીમ—અરે ગધા તો કયા પર ગધેકે આપસેબી જ્યાદા અ.ક.લમન્દ હું.

ચીની—અરહા જરા ઇધર તો આવ.

કલીમ—યે ઇસ્તરફકે આયા.

સહેલી ૧—અજી જરા ઇસ્તરફ તો આવ,

કલીમ—લો ઇધરબી આએ.

ચીની—જરા ચહાં તો દેખો.

કલીમ—હાં દેખતા હું.

સહેલી ૧—અરે મેરી તો સુનો.

કલીમ—અરે હાં સુનતા તો હું.

ચીની—અરે સાહબ જરા મુઝે તો દેખો.

કલીમ—યે કયા દેખતા હું.

સહેલી ૧—મુઝે તો બિલકુલ ભુલે હો.

કલીમ—નહીં નહીં બુલુંગા કયસા.

ચીની—તબ કયા મુઝસે ખફા હુએ હો.

કલીમ—અરે નહીંરે મેરી જાન.

સહેલી ૧—જબ મેરી કયા ખતા હુઇ (દોનોંકા મિલકર કલીમકો ખિંચના કલીમકા ગિર પડના.)

કલીમ—અરે યે કયા કરતે હો તુમ દોનોંકી ખીંચા ખીંચમેં મેરી હડી પસલીયાં સબ નર્મ હોગઈ ઝોર યે મુહબ્બત હય, યા અફાવત મુઝે કયા કોઈ રખડકા ખિસોના

સમજા હય. જો કોઈ ઇશ્વરસે ખિચતાં હય કોઈ ઉધ-  
રસે ખીચતા હય.

ચીની—ખૂબર જો તુમ મુઝસે નારાજ. હુવે હો તો મંચ બાતી હું  
મુઝે ચકીન હય કે તુમ મુઝે ખિલકુલ નહીં ચાહતેહો.

કલીમ—અરે નહીંરે મેરી જાન તુઝે નહીં કયા ચાહતા હું તુઝે  
અયસા ચાહતા હું જયસા કુત્તા ખિલ્લીકો ખિલ્લી  
ચુહેકો મુંગસ સાંપકો.

ચીની—બસ બસ મંચ તુમ્હેં દેખકર બહોત ખુશ હુઈ અય  
મેરે લાલ.

કલીમ—મંચ તુઝકો દેખકર બહોત દિલગીર હુવા અય મેરે લાલ.

ચીની—કયા કહા તુમ મુઝે દેખકર દિલગીર હુવે

કલીમ—અરે નહીંરે દિલગીર કયા રહે તો જ. ખાન મુંહમેં ફિસલ  
ગઈ. જો અયસી બાત નિકલ ગઈ.

ચીની—હાં હાં અયસા હય જબતો આપકે મુખારિક કદમ અય  
મેરે સરદાર.

કલીમ—અબ મંચબી શાએરીકા તુક મિલાતા હું હા મુખારીક  
તેરે દિહાર અય આશિકકા ખાનાખૂરાબ કરનેવાલી  
બદ કિરદાર. નાર. સરે ખાનુર તેરા ખ્યાર કોડ  
ચાર જુતોંકા ખિછીના કાંટોંકા માર.

ચીની—હંચ હંચ કયા મુઝે બદનામ કરતે હો.

કલીમ—અરે નહીં નહીં બદનામ કયા મંચ તો તુઝે ખુબ ચાહતા  
હું પર મેં શાએરી કરકે બોલને ચાહતા હું બીચમેં  
વાંધા હોજતા હય.

ચીની—હાં હાં અય ખ્યારે દિહાર તુમ મુઝે ઇતના ચાહતે હો.

કલીમ—કયું નહીં ખ્યારી મંચ તુઝે અપને દિલસે ચાહતા હું  
અબ દેખ ખ્યારી તુ મુઝે કયું સતાતી હય. અપના  
મુખડા કયું નહીં દિખાતી હય.

ચીની—હાં હાં દેખલો મીયાં કીસે ઇન્કાર હય.

(ચીનીકા ખુરકઅ, ઉલટના કલીમકા હયરતમેં આના. સહેલી-  
ચોંકા કલીમકી મસખરી કરના.)

દેખલો.

ખાબ પહેલા ખૂમ.

## બાબ દુસરા—પરદા પહેલા.

જંગલ.

( ઇન્નેજર મએ, કિસરાકે અલાઉદ્દીનકે દાખીલ હોના. )

ગાના.

ઇન્નેજર—અશમે ચિરાગ આગે હય વોહ બાગે પુર ખહાર,  
 અસકે સુરાગમેં દિમાગ જા હય બેકરાર,  
 ગુલબાર ઇસ તરહકા દિખાઉ મંચ જરનિગાર,  
 હય આફતાબ રશકસે અસ ગુલકે દાગદાર  
 માન માન માન.

ગાના.

અલાઉદ્દીન—ગુલબારકે એવજ મુઝે દિખલાઇયે ન ખાર,  
 હું દિલ ફિગાર જાન જાર ગમ ગલેકા હાર,  
 અન્દા ચહાંસે જાનેદો ખરાએ ફિર દિગાર  
 પંજેમેં વર્ન બાજે અજલકે હુઇ શીકાર,  
 જાન જાન જાન.

અખીયાત.

અલાઉદ્દીન—દશત રહે પુરખાર હય, ઇસ જા કહાં ગુલબાર હય.  
 ઇન્નેજર—યાંસે થોડી દુર આગે એક નુમાયા ગાર હય.  
 અલાઉદ્દીન—ફિર બલા ઉસ ગારસે કયા મુદઅ ઇજહાર હય,  
 ઇન્નેજર—ઇરકે અન્દર તુઝકો જાના અય પિસર દરકાર હય.  
 અલાઉદ્દીન—કયા કહા કયા ગારકે અન્દર ખિલા ગુલબાર હય.  
 ઇન્નેજર—હાં ઔર ઉસમેં એક દિયા ગંજનીયે ઇસ્રાર હય.  
 અલાઉદ્દીન—ફિર ચિરાગે ગારસે તુમકો બલા કયા કાર હય.  
 ઇન્નેજર—વોહ દિયા મિલ જાય તો એક દમમેં બેડા પાર હય.  
 અલાઉદ્દીન—કયા કોઈ હીરા જડા ઉસમેં સિતારે દાર હય,  
 ઇન્નેજર—કુછ નહીં હોચાર પયસેકા દીયા ઇજહાર હય.  
 અલાઉદ્દીન—કયા તુમહેં સોદા હુવા રહે કૌનસા બે પાર હય,  
 ઇન્નેજર—જાન કયું જાએ તેરી કયા માતકા બજાર હય.  
 અલાઉદ્દીન—મંચ ન જાઉં ગારમેં હીરેકીબી ગો કાન હય,  
 ખેાફકે મારે મેરી આઈ લખોંપર જાન હય.

## ગાના.

ધખ્નેભર-બેટા સુન જરા ધુન મેરા ધુન ભરા નાંદાની કાહે ઠાની,  
અલાઉદ્દીન-નાકર મરદુમ આભરી ચાચા મોપે ઇબ, રસાની,  
હયરાની કાહે તુને ઠાની, ઠાની, ઠાની.

ધખ્નેભર-સખત નાદાં હય નહીં અકલ તુએ અય ફરજદ  
મુઝકો બેટેસે હય દોચદ મુહખત તેરી.  
કર ન કર દુંગા તેરી શાહોંસી મંચ શાન ખુલદ,  
મંચ બે પાઉંગા જરો માલ હય દોલત તેરી,  
અલાઉદ્દીન-દોલત પર બાન ગવાંનાં પાના કયુંકર અન્દગાની,  
સુલતાની બવેદાની ફાની ફાની ફાની

## અખીયાત.

કિસલીયે બહેરે સિતમકા મુઝપે વહે તુફાન હય,  
ઘરકો બનેદો તો મુઝપર આપકા એ હસાન હય.

ધખ્નેભર-કબસે મંચ સમજા રહા હું તુઝકો માનો પાનસે,  
ફિરબી તુ ઇન્કાર કરતા હય મેરે ફરમાનસે.  
તીન પાંચ અબકી અગર કુછલી કરેગા તાનસે,  
મારહી ઠાલુંગા નાહિન્નર તુઝકો બાનસે.

અલાઉદ્દીન-હાય મંચ કિસવાસ્તે આયા ચહાં અફસોસ હય,  
કોન હય ઇસવકત મેરા મહેરબાં અફસોસ હય,  
ખુલખુલે બે પર અસીરે પન્જએ સૈયાદ હય,  
યા ઇલાહી દાદકી તુઝસે મેરી ફરીયાદ હય.

ધખ્નેભર-છાડ દે વહે ઢાંગ તેરા અબ મેરે હમરાહ ચલ,  
મંચ નહીં રખતા તેરી ફરીયાદકી પરવાહ ચલ.

અલાઉદ્દીન-અય અચા સાહબ મુઝે વહે ખેાફ ઇતના હય મગર  
ગારમે હો દેવ યા શયતાનકે રહેનેકા ઘર,  
ગર વોહ મુઝકો માર ઠાલે તો કરોગે કયા ઇલાજ  
ઇસલીયે બતલાઇએ પહેલેતો કુછ ઇસકા ઇલાજ.

ધખ્નેભર-સચ વહે કહેતા હય અગર વહે ગારમે મરબચગા.  
હાયમે મેરે દીયા વોહ કિસ્તરેહ ફિર આવગા.  
ઇસલીએ અંગુસ્તરી વહે ઇસકો દેના ચાહિયે.  
ગારસે જબ આવે વહે વાપસતો લેના ચાહિયે.

લે અંશુહી તુજકો દેતાહું તુમત કુછ ખૈદ કર,  
 ઇસકે બાઈસસે ન પહોંચેગા તેરે છોકો જ.રર  
 અ.લાઉદીન-ખ.યર મંય ચલતાહું દેકિન કયા કરું મજબુર હું  
 પયરઉઠ સકતે નહીં થકથકકે ચકના ચુર હું  
 ઇબ્ને.જાર- હાં અગર તુ થક ગયા હય ઉસકાબી કુછ ગમ નખા,  
 આઈધર કિસરાક ઇસકો પીઠપર લે ચલ ઉઠા.

## બાબ દુસરા—પરદા દુસરા.

ગારકા દરવા.બ.

( ઇબ્ને.જારકા મ.એ કિસરાકો અ.લાઉદીનકે આના. )

મંતર.

ઇબ્ને.જાર- તુમ પીરો જવાન ચહાંકે રહન હારો તુમ તિલીસ  
 માતકે રહન હારો, મ.કસદમેરેકા જવાબદો  
 ઇસમાલ જોગી કાલી માતા ખાવનરોગી જવાબદો  
 ( ઇબ્ને.જારકા ગારકે દરવા.જેપર લકડી લગાના બડી આવાજ.કે  
 સાથ ગારકા ખુલના ઇબ્ને.જારકા અ.લાઉદીનકો મારમેં ઉતાર  
 દેના ગારકા બદલ કરકે ખાગીયા હોખના. અ.લાઉ  
 દીનકા ખુશ હોના. )

ગાના.

અ.લાઉદીન-મંયુને અપને હલમે જોઠાનાથા વોહ ખિલાફ  
 સારા મિલા હુવા,  
 ચહ ચહાંતો ખા.જે ઇરમકા ન.કથા શુલે હ.બરા ખીલાહુવા  
 ચેહ પરસ્તાંન હય જ.મીકે નીચે ચાં બશરકા શુ.જર નહીં  
 ઇસતર.હકે શુલશનકાબી મયસ્સર તુજે નજ.રા દિલ્લહુવા  
 અ.જબ સુહાના ચમન કિસીકા ચહાંપે ખૈદા ખ.તર નહીં  
 અબ નીઠરહો દેખું હે ખા.ગ જો હયમુ ઝે ઇશારા મિલા હુવા.  
 વાહ વાહ કયા લીખુ નારંગી રંગ બેરંગી તરહ.દાર હંય  
 હે તોડ.કર જેબો દામનમેં ભરહું ( અ.લાઉદીનકા જવાહિરાતકો  
 તોડ.ના ) વાહ એહબામ કયા સુરતે હરામ હય. દેખનેમેં કયસા  
 અબા હય. મગર ખાનેમેં સખત કચ્ચા હય ઉસે ઘર લે ચલકે

घासमें रभ लेंगे तो सभ पक लयेंगे अल इयकोली  
मुइतमें भोजके मारे थक लयेंगे पर सभर वोह चिराग  
कहां हय. ( चारों तरफ़ देखकर ) अहाहाहा वोह ताक. मे अ. यां  
हय वाह कया ययाही अकल मारी गध हय, जे अेक स. डेपुराने  
चिराग. के वास्ते रहे अंधेर भयाध हय, कुछ घांसतो नहीं आया  
हय. जे धतनी महे. नत ठिहाई हय. रहे तो वही भसल हय. के  
हमडीकी जुढिया टका सर मुंडाध अयर उससे मुजे कया काम  
हय. अण चिराग. जुआके लेलु और यहासे चलहुं.

( चिराग. जुआता हय तमाम अंधेरा हो जाता हय. )

गाना.

हाय रहे कया हुवा कयसा तिल समथा.  
हाय रहे कया हुवारे गुलशन अधीयारा अेकहम,  
किस तौर हुवा घड. कत इड. कत घड. घड. छातीयां,  
भारी कयसी पाध ज्ञान, भारी तयाला अलअमान.  
सह. हसरत गुल चिरागे. ज्ञान, नीकसत उरत अया.  
कीया इलकने मेरे सरपर रहे सितम हमहम धंसहम  
कोध नहीं मेरा यां.  
घरपर जाकर माहरको जे हाल रहे मेरा कहे कौन  
अय जुदा.  
उरसे हम निकला, उरसे हम निकला उरसे हम नि-  
कला परवर तु अया.

( धप्पेनारका गारके आहिरसे अ. लाउदीनको कहेना. )

अधीयात.

धप्पेनार-भेटा अ. लाउदीन कया करता हय अण तक गारमें  
जल्द आ लेकर दिया हुं तेरे धप्पेनारमें.  
अ. लाउदीन-अय यया जल्दी निकालो मुजको मंय घेरा गया  
हय दीया हाथोमें मेरे पर अंधेरा छा गया.  
धप्पेनार-आ निकालुं तुजको आहिर मेरी आंणोंके चिराग.  
हां मगर पड़ेले णढाके हाथ मुजको दे चिराग.  
अ. लाउदीन-मंय अंधेरे के सणण लायारहुं धंसल चिया,  
किस्तारह हुं हाथनी अपना नहीं हय मुजता



ધંને,બર-દેખ અંધેરમે' કહી' ખો જાયગા બેટા ચિરાગ,  
 ઇસલીએ કહેતા હું મુઝકો કયું નહીં દેતા ચિરાગ,  
 અ.લાઉદીન-હાયરે મેરેતો ડરસે કાંપતે હંચ હાથ પાઉં,  
 ઉઠ નહીં સકતા હય ઉપર હાથ મંચ કયુંકર ઉઠાઉં.  
 ધંને,બર-કિસલીયે તકરીર કરતા હય અરે બદખત તુ.  
 જો મંચ કહેતાહું નહીં સુનતા હય મેરી બાત તું  
 અ.લાઉદીન-કયું ખફા હોતેહો નાહક, મુઝપે ઇતને અચ અચા,  
 બાહિર આકર આપહીકો ફુગા અચ સહબ દીયા  
 ધંને,બર-જા અરે બદખાહ અંધેરમે' તુ મર ઉઝ બર,  
 ( કિસરાકકો અંદર ફેંકના. )

તુભી ઇસકે સાથહી હોદફન હુબશી બદગૌહર  
 અ.લાઉદીન-ભાઈ કિસરાક તુ યહાં કયું આયા કયા આખિર  
 અચાને રહમ આયા ઐર મુઝે નિકાલનેકો હુકમ  
 ફરમાયા. અલ અલ કિસતરહસે ચલે' ઇધરસે યા  
 ઉધરસે. ( કિસરાકકા ઇશારેસે કહેના કે મુઝેબી ગારમે  
 ફેંક દીયા. ) નહીં નહીં કયા કયા ઉસને તુઝે ગારમે  
 ફેંક દીયા ઐર દર બન્દ કરકે ચલા ગયા. ( કિસરા-  
 કા ઇશારેસે હાં કહેના અ.લાઉદીનકા હાથ મલના  
 જનકા નમુદાર હોના. )

### અખીયાત.

જન— કર બયાં જલ્દી અ.લાદીન કયા તેરા ફરમાન હય.  
 અ.લાઉદીન-યા ઇલાહી ખયર હય અબ મૌતકા સામાન હય.  
 જન— ખૈ.ફ મતકર હાલ કહે મુશ્કિલ તેરી આસાન હય.  
 અ.લાઉદીન-હાલ કયા બોલું અજબ આફતમે' મેરી જાન હય.  
 જન— કિસલીએ મુઝકો બુલાયા કયા તેરા ફરમાન હય.  
 અ.લાઉદીન-કયું ગલે પડતા હય નાહક જુઠા તેરા ધ્યાન હય.  
 જન— કયું નહીં છીલ્લા ઘસા તુને ભલા ઇસઆન હય.  
 અ.લાઉદીન-ભુલકર શાયદ રગડ પહોંચીતો કયા નુકસાન હય.  
 જન— બસ ઇસી છિલ્લેકા બન્દા તાબએ ફરમાન હય.  
 અ.લાઉદીન-કયા તુ ઇસ છીલ્લેકી તાબેદારીમે' હરઆન હય.  
 જબતોમેરે ઘર મુઝે પહોંચાએતો એહસાન હય.

અન— તુમતોકયા યહે ગારબી લે જઈ ગર ફરમાન હય.  
(કીસરાક્ષા અનકો ખુદકો લેચલનેકે લીએ ઈશારેસે  
કહેના અનકા ધક્કા દેના.)

હંચ અળી મરબચગા તુ કોન અરે નાદાન હય.  
અ.લાઉદીન—ઈસકોલી હમરાહ લેચલ મેરા લાઈ જન હય.  
(અનકા દોનોંકો પીઠપર ઉઠા લેજના.)

### ખાખ પહેલા—પરદા તીસરા.

મકાને અ.લાઉદીન.  
(માદરકા ગાના ગાતે આના ફિરાકે અ.લાઉદીનમેં.)  
ગાના.

માદર—આહે પ્યારે જાની હુઇ હું મંચ તોહે બિન દિવાની.  
આંખોંકા તારા જીગરકા પારા અંધેરે ઘરકા ઉજલા.  
જબસે સિધારા આયાન પ્યારા, વોહ મેરે આંખોંકા તારા  
મુઝ દુખિયાકા હય વોહ સહારા, બચ્ચા મેરા બોલા  
ભાલા.

ચતીમ હય આફતકા મારા, બચ્ચા ઉસે હક તઆલા.  
(અ.લાઉદીનકા આનકર માદરકો લિપટ જના.)

અ.લાઉદીન—ઓ અમમાં.

માદર—કોન અ.લાઉદીન મેરે નુરે નજર લખતે જીગર ઇતની  
દેર કહાં લગાઇ.

### ગાના.

અ.લાઉદીન—ઓ માતા સુન સિતમગારી આફતકારી દુશમન  
રહેજ નથા.

ચચા નથા હય ગજબ ભારી કામ ધામકે નામ.  
જાલીમ બદતર ગરદન ધરકન પથ્થર પર મોહે ફેંકારી  
નારી નારી સાહિર થારી વોહ બદ કિરહારી,  
મુદામ કામ શયતાનીકા તુફાનીકા.

માદર—કાંપે હરદમ થરથર થરથર ડરડર કર મંચ તો પરવારી.  
માદર તુઝપર જાવે મરમર લરજત હય મેરા જ્યારી.

હંચ ફિર વોહ કહાં ગયા બદકિરદાર સિયાહકાર કયા મેરે બરચેકો ગારમેં ઉતારદીયા અગર ઉસકો પાઉતો ખુન પી જાઉં  
ઝોર પહે મુવા દેવણી તો ઉસકા સગા હય.

અ.લાઉદીન—નહીં નહીં અમ્માં પહેતો મેરા યાર ગાર હય વોહ  
બદ કિરદાર કહીં હો ગયા ફરાર,

માદર—કહાં વોહ ચલા ગયા ફીર તુમ બાહિર કયુંકર આએ.

અ.લાઉદીન—અમ્માં વોહ હાલ મંચ ફિર કહુંગા ઇસવકત  
મારે બૂકકે ખુરા હાલ હય. અગર ખાના હો તો લાવ  
મુઝે ખિલાવ.

માદર—અફસોસ બેટા ખાના કહાંસે લાઉ ઇસવકત એક કોડીલી  
ઘરમેં નહીં હય મગર જરા સખર કરો તો મંચ  
થોડા સુત કાતકે બાબરસે બેચ લાઉ ફિર કુછ  
ખાના પકાઉ.

અ.લાઉદીન—અમ્માં સુત કાતને તક ચહાં રિશતએ હયાત તુદ  
જાયગા પર સખર પહે ચિરાગ મંચ ગારસે લાયાહું.  
ઇસે બાબરમેં બેચ લાવ ફિર કુછ ખાના પકાવ.

માદર—વાહ કયા ચિરાગ લાયા હય, અરપર તમામ આલમકા નુર  
છાયા હય અરે બેટા ઇસકો તો કોઇ અન્ધાબી ન  
લેગા. એક પયસાબી ન દેગા.

અ.લાઉદીન—કયું ન દેગા પયસા નહી તો થોડે ચને તો દેગા.

માદર—હાં સચ હય કિસી ચને વાલેકો હું. ઝોર ઉસસે ચને  
હું, સચ હય જોટા પયસા અન્ધા બેટા કલી ન કલી  
કામ આજતા હય. મગર ઇસ્કો જરા સાફ કરકે  
લે જોઉ તો જાયાદા ચને પાઉ. ( માદરકા ચિરાગ  
ધીસના અનકા નમુદાર હોના માદરકા બેહોશ  
હો જાના. )

અન—અચ સાહિબે જિરાગ તેરી કયા હય મુરાદ અગર મંચ  
મુન પાઉ તો અલી બરલાઉ.

### અખીયાત

અ.લાઉદીન—કયા વહી અન હય જે આયાથા તુ પહેલે ગારમેં,  
ધીસ ગયા હય છીદા શાયદ ફિર કહીં દીવારમેં.

જન— વોહ મવલ્લલ ઔરહય ઇસ છિલ્લે મહબુરકા,  
મંયહુ તાખે અદાર હરદમ ઇસચતરકે તુરકા.

અ.લાઉદીન—કયા ઇસ દીયેકી તાખેદારી કરતા હય મુદામ.

જન— હાં વહે જુરકે પાસ હો ઉસકા હુ મંય દીલસે શુલામ,

અ.લાઉદીન—ખ.યર જાફિર હાલ ખાનેકે લીએ કુછ લા ત.આમ.

જન— હાં ખહોત અમ્મહા અલી લાતાહુ અય સાહબ સલામ

હાં ઇસીકે વાસ્તે આયાથા અફરીકી યહાં,

ઔર કયા કયા મક કરકે લે ગયા મુજકો વહાં,

પર મુકદ્દરમેં જો લીખ્યા હય વોહ મિથતા હય કહાં.

વહે દીયા તો થા મેરી તકદીરકા હિરસા નેહાં.

યું દિલાતા હય ખુદા ખન્દેકો અપને ગયખસે,

અખ હિકાજ તસે રખું ઇસકો હુનર ઔર અ.યખસે.

( જનકા ખાના લાના અ.લાઉદીનકા માદરકો ઉઠાના. )

અ.લાઉદીન—અમ્માજન હોશીયાર હો દસ્તરખવાન પર ખાનેકો  
તૌયર હો.

માદર—અય ખેટા વોહ જન મુવા યા નહી.

અ.લાઉદીન—નહીં નહીં અમ્માં તુમ કુછ ખૈશ ન કરો, ઉસસે  
ખિલકુલ ન ડરો, વોહ તો યહાંસે ચલા ગયા.

માદર—હંય કયા કહા વોહ ચલા ગયા.

અ.લાઉદીન—અજી ઉંભી વોહ તો યહાંસે કાકુરહુવા તુમ્હારી  
ન.જરોંસે કોશોં ફર હુવા.

માદર—નહીં નહીં વહે મુવા ખડા હય.

અ.લાઉદીન—અરે કહાં હય, યહાં તો કોઇભી નહીં, વહે તો  
કિસરાક હય.

માદર—અરે તુમરે કાલી ખન્દર ! ખેટા વહે ખાના કહાંસે આયા ?

અ.લાઉદીન—અમ્મા વહે ખાના વહી જન લાયા ચલીયે ઇસકો  
નોશ ફરમાઇએ.

( કિસરાકકા સખકે હાથસે છીન કરકે ખાના. )

માદર—અરે મુવા દેવ કિતના ખાતા હય. ઇસકા પેટ પુટ જાયગા

દંદોરચી—(અંદરસે) ખ.દક. ખુદાકી મુલક પાદશાહકા હુકમ  
શહ.જાદી સાહબકા ઇજહાર હોતા હય, કે આજસે

કોઈ નાદાન યા હોશીયાર, નેકકાર યા બદકિરદાર,  
ગરીબ યા માલદાર, ન જીનદાર, ન જીનદાર, કિસી  
કુચ્છોખાજીરમેં ન આય, અગર આયગાતો સરકારકા  
ગુનેહગારકા સજાવારકા સજાવાર હોગા.

અ.લાઉદીન—હંચ હે શેરો ગુલ કાહેકા હય,

માદર—બેટા આજ શહજાદી હુમ્મામેં નહાનેકો જાતી હય,  
ઇસલીએ શહરમેં મુનાદી ફિરવાદી હય, કે જબ તક  
વોહ મહેલમેં ન આય, તબ તક કોઈ મદ  
ઉસ્તરક ન જાય.

અ.લાઉદીન—અમ્માં જરા મંચ જાઉં વોહ તમાશા દેખ આઉં.

માદર—હંચ હંચ બેટા તુ કહાં જાતા આહતા હય. કયા ખુદકો  
ઔર નઈ આફતમેં ફંસાના આહતા હય.

અ.લાઉદીન—નહીં નહીં અમ્માં મંચ દુરસે છિપકર દેખુંગા.  
વહાં ન જાઉંગા ચલ કિસરાકચલ. (અ.લાઉદીન ભેર  
કરકે કીસરાકકો લેજાતા હય.)

માદર—અરે બેટા કહેરજ (માદરકા અ.લાઉદીનકે પીછે જાના.)

ખાખ દુસરા—પરદા ચૌથા.

હુમ્મામ.

(બદરૂલ બદર મંચે સહેલીયોંકે હુમ્મામમેં નહાનેકો આના.  
વજીરજાદે કલીમકા છીપકર આના ગત બજના. અ.લા-  
ઉદીનો કિસરાકકા આના. કલીમ ઔર અ.લાઉદીમેં  
તકરારકા હોના. સહેલીયોંકા ગડબડ સુનકર બાહીર  
આના. અ.લાઉદીનકા ચરાગ ઘિસના દેવકા નમુંદ  
હોના. કલીમકો ઉઠા લે જાના. અ.લાઉદીનનો  
બદરૂલબદરકા આપસમેં એક દુસ-  
રેકો દેખના.)

ટેબલા.

## બાબ દુસરા—પરદા પાંચવાં.

મકાને અલાઉદ્દીન.

( અલાઉદ્દીનકા દરદે ઉલફતકી શિકાયત કરના. )

ગાના.

અલાઉદ્દીન—કયું તડપતા હય ફિરાકે યારમેં, જયેગી ધંસ  
આબારમેં.

હમ ગરીબોંકી બલા કીસ તોરમે. હો રસાઇ શાહકે  
દરબારમેં.

ઉસ્સે એકદમ ધંસસે ઘુટઘુટકે મરે, ફકે હે હાર ઝોર  
દીદારમેં.

હાથ કયા આએ ગુલે શાએ મુરાદ, પર જલે બુલબુલકે  
હસ ગુલબારમેં.

અખીયાત.

પીયા હય બાદએ અલફત શરાબકે બદલે,

પદા કસાનએ ઉલફત કિતાબકે બદલે.

સંભાલા હોશતો મરને લગે હસીનોં પર,

હમેં તો માતહી આઇ શખાબરે બદલે,

હય હે વોહ દર્દકે હસ દર્દકા ચારાહી નહીં,

વાં પડી આંખ જહાં અપના ગુજરાહી નહીં. ( માદર—

રકા આના.

માદર—બેટા હે રંજ સરપે ઉડાનેસે ફાયદા.

અલાઉદ્દીન—અમ્માં હે ખાતેં મુઝકો સુનાનેસે ફાયદા;

માદર—આફતમેં અપની જાન કંસાનેસે ફાયદા,

અલાઉદ્દીન—ફિસમતકો હરજગે હય સડાનેસે ફાયદા.

માદર— મુફ્લીસકો અયસી ખાત બનારેસે ફાયદા.

અલાઉદ્દીન—દરબારમેં હય શાહકે જાનેસે ફાયદા.

માદર— અંધેકો આફતાબ દિખાનેસે ફાયદા,

અલાઉદ્દીન—જલતે હુવેકો ઝોર જલાનેસે ફાયદા.

માદર— અરજા હે તેરે કામપે છોકા લડાઉંગી,

પર નજર શાહકે વાસ્તે કયા લેકે જાઉંગી.

અ.લાઉદીન—ઉસ રોજ જો મંગાયાથા મંચને વોહ જિનકે હાથ,  
તે જાઉં નજ શાહકે લીયે વહી જવાહિરાત.

માદર—અફસોસ તુઝકો જુદકા હય આજાર કયા કરું,  
જાતીહું શાહકે પાસ મંચ લાચાર કયા કરું.  
( જાના માદરકા )

### ગાના.

અ.લાઉદીન—લાઈ નસીમ બહાર બહાર મેરે ખારે લાઈ  
નસીમ બહાર,  
શાહી આબાદી શહજાદી કરકે ખુશી કરું બેશુમાર  
ઘોડાલી લુંગા મંચ ગાડીલી લુંગા લુંગા મકાં જરનિગાર  
ગુલશનમેં સયરો તમાશા મંચ દેખું, ખેલુંગા  
બનમેં શિકાર

( દોલડકેંકા આના આપસમેં અ.લાઉદીનકે હમરાહ  
ટકકર ખાના. ]

લડકા ૧—અબે દેખતા નહીં મેરી આંખ પુટ ગઈ.

લડકા ૨—અબે સુનતા નહીં મેરી નાક દુટ ગઈ.

અ.લાઉદીન—કોન ચાઉ ચાઉ ચીન.

દોનોં—કોન અ.લાઉદીન.

લડકા ૧—અરે ચાર અબતો તુમ નજર નહીં આતે, ઉપર ખેલને  
નહીં આતે.

અ.લાઉદીન—અરે ચાર અબતો ખેલને કુદનેકે દિન ગય અબ તો  
હમારા કુછ ઔરહી ઠાઠ હય.

લડકા ૨—ઠાઠ તો અયસા નજર આતા હય, કે તુમ માલજર  
હો ગય હો.

અ.લાઉદીન—માલદારલી અયસે કુછ.

લડકા ૧—તો ચારોંકો કયા દોગે.

લડકા ૨—તો ચારોંકો કયા દોગે.

અ.લાઉદીન—જો તુમ માંગો સો હુંગા.

લડકા ૧—ભાઈ તો હમકો ખેલને કો ટોડીયાં ચાહિયે.

લડકા ૨—ભાઈ તો હમકો ખાનેકો રેવડીયાં ચાહિયે.

અ.લાઉદીન—અરે ચાર કોડી,યાં રેવડી,યાં કયા કરોગે મંચ તુમકે  
 ઇતના હુંગા કે માલદાર હો જાવગે.  
 લડકા ૧—જખ તો હમ તવંગર હો જાઓંગે.

### ગાના.

દોનો— બનકે તવંગર મિસલે સીકંદર માલદાર કહેલાતે હંચ,  
 ખેલ કુદમે કિસમત વાલે દોલત હ.શમત પાતે હંચ.  
 મોતી કે દરિયામે ગોકે લાખોં ગેાતે ખાતે હંચ,  
 કિસમત કુટી હોતો કંકર પથ્થર લેકર આતે હંચ.  
 હમ ઘરમેં બચકે હીરે મોતી પાતે હંચ,  
 હમ ઝઘડા કરકે હ.લવા રોટી ખાતે હંચ;  
 હમ ચોરી કરકે પચ્ચો છલ્લે ઉડ. વાતે હંચ,  
 હમ તાડી પીકે ફસ્તમસે લડ. જાતે હંચ,  
 થપ્પડ. દેતે હંચ, લપ્પડ. દેતે હંચ;  
 હાર જીત કે લાતે હંચ, હમ માર પીટકે ખાતે હંચ,  
 અ.લાઉદીન મીર, અ.લાઉદીન મીર;  
 ઉડા.ઓ ચમન પીર, ઉડા.ઓ ચયન પીર.

બાબ દુસરા. પરદા છડા.

### જંગલ.

( ઇબનેજારકા ફાલ દેખકર ખુશ હોના. )

ઇબનેજાર—હાંમિલા મિલા ઉસ બેઇમાનકા નશાન મિલા. કયા  
 અબ કમજાત કમીના ગરીબ બદનસીબ દરજ્જા  
 લડકા ચિરાગ. અપને કળ્જેમેં લાયા જો છદ્દા મંચને  
 ઉસ્કી જાન બચાનેકે લીચો દીયાથા. ઉસ્તીને મુઝે વહે  
 ખરાબી દિખાયા. મગર કયા વોહ ચરાગમંચ ઉસકે  
 પાસ રહેને હુંગા નહીં કબી નહીં ચાહે જાન જાય  
 ઇમાન જાય આન જાય શાન જાય પર ઉસ શયતાનકે  
 પાસ ચરાગ ન રહેને હુંગા. પર અબ તદખીર કયા  
 કહે ( સોંચકે ) હાં ઠીક.



## ગાના.

જાકર ઘરપર મંચ વાકે ધુમ કરૂં,  
 મોહકો જાના ઇસઆન હય વહાં પરજાના હયરાન હય મેરી જાન.  
 અલી જાઉં અલી જાઉં ફંસાઉ ફંદેમેં લાઉં.  
 ચંડાલ હય વોહ મુજાકો પામાલ કરૂં મંચજા.  
 બેઇમાનકે મકાનપેં જાકે લુંગા જાન,  
 દુશમન બનકે વાંસે ફન કરૂંજા. ( જાના. )

## બાબ દુસરા. પરદા સાતવાં.

દરબારે શાહે ચીન.

બાબદાર—હોશીયાર હોશીયાર અય અહલે દરબાર આંખે ઉઠાએ  
 રહો સરકો ઝુકાએ રહો. પરદા જમાએ રહો, શાહ  
 કજકુલાહ આલમ પનાહ મુલકે બારગાહ મુલતાને  
 ચીન શાહનશાહે ફયે જમીન, તશરીફ લાતે હંચ.  
 તખતે ફીરોજ બખતપર જુલસ ફરમાતે હંચ. (શાહે  
 ચીન મંચે વજીરકે દાખીલ હોના. ઔર તખતપર  
 જુલસ ફરમાના. )

## ગાના.

દરબારી—દાયમ હુકુમ તેરા નદીમ, માહો મહેર કરે દરબાની.  
 દિન રયન હરદમ તુમપર, ફજલો કરમ રાખે કરીમ.  
 પામાલ પામાલ દુશમન હો, બને ગુલશન શહેરે ચીન,  
 અમીર ગરીબકો, શાદમાની મહેરબાનીસે.  
 દેવે તુ દેવે તુ જ.રોસીમ નિસાર બન્દા પરવર કે કમ તર,  
 હમ કમ તરકે સરવર તુમ હર પર સરકે હર સરપર અફસર.  
 સહેલીયાં.—ગુલઝર હય હરદમ ગુલશન તેરા,  
 દરબાર હય ગુલકા મખજન તેરા,  
 મિસમાર હય દુશમન બદજન તેરા;  
 હરકાર હય બહેતર બન બન તેરા.  
 ફિરતારકા તુમપર સાયા,  
 વજીર—શહા શાદમાની.

સખ—મુબારક સલામત.

કલીમ—જીનકી જવાની.

દરબારી ૧—પુશીકી નશાની.

સખ—મુબારક સલામત.

દરબારી ૨—રહે જાવેદાની,

સખ—મુબારક સલામત

દરબારી ૩—કહો એક જખાની.

સખ—મુબારક સલામત, મુબારક સલામત, મુબારક સલામત.

શાહેઝીન—અય હમ નશીનાને દરબાર.

સખ—કયા ફરમાન હય સરકાર.

શાહેઝીન—આજકા મુબારક રોજ, શાહજાદી બદરૂલ બદરકી  
સાલ ગિરહકા નોરોજ હય. ઇસલીએ મહેફિલમે  
રાગોરંગ ખરપાહો જશને જમશેદી મોહિયાહો ઐર  
કોઈ પુશીકા ગાના ગાવ દિલચસ્પ તરાના સુનાવ.

ગાના.

દરબારી—

શ્રીમ ઓહ તનન તનનનન દેરેના, દીમ ઓહ તનન તનધે ધીત્તા;  
ધાકિડ, તક ધુમ કિડ, તક કડાન, નકતીડ, કીડીનક તકધુમ કિડીનક કે  
તકગડાન તકધા, ધાધા નક તીક કીડીનક તક ધુ કીડીનક તક  
કડાન તકધા.

દેરેના દેરેના દીમ તાદીમ દીમ તાનુમ,  
વાદીમ ઓ ધીત્તી ધીત્તી તીલ્લાના તનધે ધિન્ના,  
ધા કિડીતક ધુમ કીડીદક કડાન;  
નક તીડ, કીડીનક તકધુમ કીડીનક તક કડાન તક ધા.  
અખીયાત.

શાહેઝીન—મુનો એહલે દરબાર મેરા કલામ,  
જવાબ હસકાહો મુઝકો મિલકર તમામ,  
કે બદલ બદરકી જવાની હુઈ,  
બ ફજલે પુહા અબ સિયાની હુઈ.  
યહી સોંચ હય મુઝકો અબ દિનોરાત,  
કહો હસકી શાદી કરે કિરકે સાથ.

કલીમ—હે કયા જાને મુઝસે સુનો અય, હુ.જીર,  
નહીં મુઝસે બહેતર કોઈ જા. જરૂર.

શાહ—તુમહારી હય કયા રાય રૌશન. જમીર,  
હુવે કયું હો. ખામોશ દાના વજીર,

વજીર—હું એક અ.જકા શાહસે ઉમ્મીદવાર,  
મંય ખામોશ હું ઇસલીએ શહરચાર,

શાહ—વોહ કયા ખાત હય હાં કહો જૌરસે,  
ઇજાજત હય તુમકો હરેક તૌરસે.

વજીર—યહી બેટેકી અપને શાદીકી ખાત,  
વોહ મંયને કહીથી આલી સિકાત,  
વોહ શાયદ નહીં યાદ જાહકો.

દિલાતાહું મંય યાદ ફિર શાહકો.

શાહ—સુઝે યાદ હય ખાત ભુલી નહીં,  
મગર શાહજાદીકી મરજી નહીં.

કલીમ—અરે ઉસકી મરજી નહીં તો કયા હુવા પરમેરી મરજી  
હયના ફિર વોહ કયા કરેગે. આપ હમ ઔર આપ  
ચુપચાપ શાદી કરલોં કયું બાવાજાન મંયને ક્યસા  
અકલ મન્દીસે જવાબ દીયા.

વજીર—અરે સુવા તુ બેવકુફ ખુદબી જલીલ હુવા ઔર મુઝે  
દરબારમેં રૂસવા કીયા.

કલીમ—કયું બાવા જાન કુછ વાંધા હોગયા.

વજીર—અરે ઔ નાદાન તુતો કોઈ બડા ઉલ્લુ હય.

કલીમ—દેખો અબજાન અયસી બેઅદબી નહોગી.

વજીર—કયું ઇસમેં બેઅદબી કાહેકી.

કલીમ—બેઅદબી નહીં તો ફિર કયા, અબી આપને કયા કહા.  
કે તુ બડા ઉલ્લુ હય તો બડા ઉલ્લુ મંય કહાં બટે.  
ઉલ્લુ તો આપ હંય મંયતો છોટા ઉલ્લુહું.

દરબારી ૧—અરે મુરખી સાહબ.

કલીમ—અબે તમીજસે ખાત કર મુરખી કિસકો કહેતા હય,  
હમ તો મુરખા હંય.

શાહ—કયું અય વજીરે દાના તુમહારા ફરજાન્દ ફરજાના આ.

કિલો મરદાના હોશિયાર તરાવભી હય, ઔર ઇસીસે  
મેરી હુજીર તુરે નજરકી શાદી ખાના આખાદીકા  
આપકો ઇન્તેજાર હય ( ચોખદારકા આના. )

ચોખદાર—ખુદાવન્દકા ઇંકબાલ દોચન્દ બિલન્દ હો એક ખુદીયા  
દરબારમેં આના ચાહતી હય.

શાહ—હાજીર કરો ( માદરો કિસરાક સાથ ખવાંચે કે દાખિલ  
હોના. ) કયુરે જઇકે ઔરત તેરી કયા મરજી હય.

માદર—અય શહેર યાર અગર જાનકી અમાન પાઉં તો એક ખાત  
જખાન પર લાઉં.

શાહ—હાં બોલ તુ કયા કહેના ચાહતી હય.

માદર—અય શાહ ફલક બારગાહ મેરે બેઠેને હે જવાહિરાત હુ  
જુરકો નજરાના લેજા હય, ઔર યહે અરજીકી હય  
કે બદરૂબ બદર શાહબાદીકે સાથ ઇસ ગુલામકી શાદી  
મન્જુર હો તો યહે એહસાને સર કરાજી હો.

શાહ—અચ્છા તેરા બેટા કૌન હય કહાં રહેતા હય ઉસકા નામ  
કયા હય.

માદર—અય શહે આલી મુકામ વોહ આપકા ગુલામ ઇસી શહ  
રકા રહેને વાલા હય. નામ ઉસકા અલાઉદ્દીન હય.

શાહ—અય વજીરો અમીર ઇસ ખુદીયાને જો કુછ કહા વોહ  
તુમને સુના.

સખ—જહાં ગરીબ પરવર સુના.

શાહ—ફિર અબ ઇસકો કયા જવાબ દેના ચાહિયે.

વજીર—અય શહેર યાર વાલા તબાર યહે મિસકીન ખુદીયા નહીં  
માઅલૂમ કૌન હય ઔર કહાંસે આઇ હય.

શાહ—ભલા યહે જવાહિરાત જો યહે નજરાના લાઇ હય. અયસા  
તુ મને કહી દેખા હય.

વજીર—નહીં ખુદાવન્દ કહી નહીં.

શાહ—ફિર જો ચીજકે વજીરોંકે પાસ ન હો વોહ જુસ્કે પાસ  
હો વોહ મિસકીન કયું કર કહેલાએ.

વજીર—જયસી હુજુરકી મરજી આપકો ઇજ્તેયાર હય.

શાહ—કોઇ હાજીર હય. ( એક સહેલીકા આગે બદના ). બવ

શહબાદી બદરૂલ બદર કેા મુનવાકે લે આવ. ( જાના  
સહેલીકા.

ગાના.

સહેલીયાં—તોરે સરપર નિસાર ચાંદ તારા,

તુનાદિર તારા શાનકા, હાકિમ માહો માહીકા.

ખાતિર ખાહીકા તુ હય રૌશન પ્યારા તારા.

તુ નાદિર તારા ગરદુતારા નયનો તારા ગૌહર અખતર.

લા મકાનકા ન્યારા તારા કિરતારકા સરદારકા તારા.

વજર—હુજુર ઇસકામમે ઇતની જલ્દી ન ચાહિયે ખયર આ-  
પકો અગર ઉસસે શાદી કરનેકી મરજી હય. તો ઉસસે  
એક શર્ત કરની ચાહિયે.

શાહ—વોહ ક્યા શર્ત હય.

વજર—વોહ શર્ત એ હય કે અયસે જવાહિરાત હજાર દાને  
ઝોર લાય ઝોર વોહ શાહબાદીકો પસંદ આવે. તો  
ઉસસે શાદી મનજુર કીજીયે વર્ન ઇસ બેઅદબીકી  
સજા હીજીયે.

શાહ—એ મુકે મનજુર હય, કયું અય માદરે અલાઉદ્દીન તુને  
એ ખાત સુની.

માદર—જહાં ખુદાવન્દ સુની.

ગાના.

શાહે વાલા મેરા વોહ હય ખાલા કુલાશુલ લાલા.

અલાઉદ્દીન પ્યારા વોહ મેરે અંધેરે ઘરકા હય ઉજલા.

શાહ મરજી હો તોરી જો શાદીકી તૈયારી સારી,

દીલદારી શુલકારી જાનિસારી હોવે આલા.

અલાઉદ્દીન પ્યારા વોહ મેરે અંધેરે ઘરકા હય ઉજલા.

શાહ—અચ્છા જલ્દ જા તોરે બેટેકો ખયર કરકે વોહ એ શર્ત  
બજલાય.

માદર—બહોત ખુબ સરકાર ( કિસરાકો માદરકા જાના બદરૂલ  
બદરકા દાખિલ હોના. )

બદરૂલ બદર—ખાવાજાન મુજરા અર્જ હય.

શાહ—જુનદા બાશ અય મેરી નુરે નજર લખતે જાગર દરિયાએ  
શાહીકે અનમોલ ગોહર એક તેરા ખરીદાર બૈહરી  
આયા હય, અગર તુએ મરગુ બહો તો ઉત્સે મન્સુખ  
હો. ( બદરૂલ બદરકા શરમાના. અલાઉદ્દીન મએ  
કિસરાકો માદરકે નજરના લીએ દાખિલ હોના. )

અલાઉદ્દીન—ખુદા તઆલા હુજુરકા બહો ઇકબાલ તાકયામત  
તાક સલામત રખએ બેઇસ કમ તરીનકો સરદરાજ  
ફરમાયા.

શાહ—મગર તુ અપની શર્ત બજાલાયા.

અલાઉદ્દીન—આપકે દામને કરમકા સાયા જબ ઇસ બન્દે પર  
આયા. તબ જુસ શર્ત પર હુજુરકી મરજી પાયા. ફોરન  
હજરદાના લેકર ખિદમતમે આયા.

શાહ—કયું અય વજુર બલન્દ પાયા તુમહારે દિલમે ખયાલ  
કયા આયા.

વજુર—જે હુજુરને ફરમાયા વોહ રહે બજાલાયા. અબ આપકો  
લાજિમ હય અપને કોલકા સરમાયા.

શાહ—કયું અય બેટી નેક કિરદાર તુએ રહે શોહર પસન્દ આયા.

બદરૂલબદર—કયું નહીં અય વાલિદે મહેરબાન જુસ ગુલએ ખાન-  
રકો મંય ખવાબમે દેખકર બેકરાર હુઈથી વોહ ચહી  
મેરા દિલદાદા હય.

શાહ—વાહ કયા શાને પરવર દિગાર હય, ઉસ્સો શુક હજર દર  
હજર હય. કે તાલિબો મતલુબકા મકસદ ખર આર  
હય. ઇસ વાસ્તે મેરે દિલકો ખુશી બે શુમાર હય અબ  
દોનો ઇસ્કી શાદી કરદેના દરકાર હય. ( દોનોંકા હાથ  
મિલાના. ) યાકાજી ઉલહાજત યામુજીખુદા અવાત રહે  
દોનો નેક સિકાત દિન રાત તા કયામત સલામત  
રહેં આર બાગે, આલમમે ઇનકા નખલે સુરાહ ફલતા  
કુલતા રહે ઇન્કે ખાનએ ઉમ્મીદકા ચિરાગ જલતા  
રહે આમીન ચારખુલ આલમીન.

સબ—આમીન આમીન આમીન.

શાહ—આવ અય અહેલે દરબાર અબ સબ મિલકર  
રક ખીદગાવ.

### ગાના.

સબ— અહાહાહા ખ્યારા દિન હય ન્યારા શહબ્દીકા  
બુલબુલે ગુલશન ગુલ સબ કરતે હંય મુબારક બાદીકા.  
બની બના કાયમ બને રહે કાયમ ગાવો તનનન તનનન તુમ;  
બાદે બહારી આઈ પીયારી સનનનનનનન રૂમ ઝુમ.  
તનમન ધન સબ ધનપર વારે મિલકર ઇસદમ હમ સારે,  
હરદમ હમદમ ખુશહોં સારે બની બને દોનો હોં ખ્યારે  
નીસદિન યહે પલછિન યહે ગિનગિન યહે.  
આજ અલાઉદ્દીનકા બખ્તે કામિલા હય.  
શાહ, બદી ચીનકા હાથ ઇસે મિલા હય,  
દોનો હમ નશીન ખુશીકા ગુલ ખિલા હય.  
શાદ હય મકીન મકાનકો જીલા.

બાબ દુસરા ખતમ.

બાબ તીસરા

પરદા પહેલા.

મકાને અલાઉદ્દીન.

(અલાઉદ્દીનો બદરૂલબદર કાબચઠે દિઆઈ દેના સહેલીયોંકા ગાના.)

### ગાના.

સહેલીયાં—સબ સખીયાં ગુન બરીયાં સોહનીયાં ગાએંરી,  
રાજદુલારીપર બલહારી હરદમ સારી જાએંરી—સબ.  
દિલબરીયાં રંગબરીયાં બુપરીયાં ગુજરીયાં,  
નિસદીન ખ્યારી અશરત બારી દુશમન ખારી પાએંરી-સબ.  
દિન રતીયાં રંગરલીયાં સબ ગુડીયાં હય ખેલીયાં,  
બદ્ર પીયારી જાન હમારી હમ સબ વારી જાએંરી—સબ.  
બદરૂલ બદર—કયુંજી હજરત સલામત અગર ઇબજત હોતો  
એક પતેકી ખાત પુછું ઉસકા જવાબ દીજીયે.

અલાઉદ્દીન—હાંહાં ફરમાઇએ વોહ કૌનસી પતેકી ખાત હય.  
જરા મુઝેભી સુનાઈએ.

બદરૂલબદર—ભલા કયું જી ઇસ્તરહ કિસીકે ખવાબમેં આના  
ઐર પરદેકી આહમે. મુહ દિખાના પરાયા દિલ  
ચુરાના ફિર બરસોંતક મુંહ છિપાના, જલાના સ-  
તાના, ફંસાના કુઠાના, ફલાના ઉઠાના, આપકો  
કિસને સિખાયા, કહાંસે રહે હતકંઠા હાથ આયા.

અલાઉદ્દીન—વલ્લાહ આપકી ખાતતો લાજવાબ હય. પહેલી  
ઈન્તેખાબ હય. ખુદા જાને આપને કયા ફરમાયા.  
રહે ખવાબકા ખ્યાલ મેરે ખ્યાલમેં ન આયા.

બદરૂલબદર—આપ અયસેહી ભોલે ભાલે બુલબુલૈયાં ખેલને  
વાલે જબ આપ કિસી ખાતકો નહીં પયચાનતે  
કહીકો આના જાના નહીં જાનતે તો હુમ્મામકે  
પાસ કૌન આયાથા કિસને ગરમી દિખાયાથા. યા  
વોહભી મુકર જાવ મંચ નહીંથા કિસી પરીખાતકા  
સાયાથા.

અલાઉદ્દીન—જહાં વોહ ખતા મુઝસે હુઈથી, મગર મંચ ફક્ત  
વહાં આપકે દિદારકે ઇન્તેજારમેં આયાથા.

બદરૂલબદર—કયા ખુબ ચોર સાહબ આપકો ઐરતોંકા દિદાર  
દેખના કયસે ભાયા કયા તુમહેં કિસીકા ખોદ ન  
આયા જો અયસે ઢીટ ચાલાક બેખાક હોકે દિલ-  
બરાના બેહિજબાના ચલે આય ઉસવક્ત મોકા  
નથા મગર અબ ફરમાઇએ. કે આપકો કયા સબ  
કરની ચાહિયે.

અલાઉદ્દીન—અય હય સચ કહિયે રહે આપકો ધમકાના ડરાના  
ગુજરી હુઈ ખાતોંકા યાદ દિલાના ખુબ યાદ હય.  
અખીયાત.

અબ કહેતેહો કે તુમ મેરી મહશિલમેં આય કયું,

આનાથા કૌન કોઈ કિસીકો ખુલાએ કયું.

અય જાને જહાં હું મંચ તલબગાર તુમહારા.

દેકરકે દિલો જાં હું ખરીદાર તુ મહારા.



ઉસ રોજ,કા બહલા જો તુમ્હે દેનાહો મન્જુર,  
જો ચાહો સબ, હો હું ગુનેહગાર તુ મહારા,  
અગર તીર લગાના મન્જુર હોતો તિરછી નજરસે ઉધર  
દેખીયે ઔર અગર તલવાર આ જમાના ચાહતે હો તો અબરુએ  
ખમદારકા ઇશારા કીજીએ ઔર મુશ્કે અંધવાના હો, તો બુદ્ધ  
પર પયચ દિખલાઇયે, ઔર અગર કયદ કરના ચાહતે હો, તો  
અપને દિલમેં જગેહ દીજીયે.

સહેલી ૨—અજી વાહ સાહબ આપતો ખડે હાજર જવાબ હંચ  
શહબ,દીકો ખુદા જાને કયા બહુ કરકે દીવાના બના  
લીયા પથરકો પાની બના લીયા. ઔર ઉસપરસે યહે  
તેજ જમાની દિખાતે હો.

અલાઉદ્દીન—ઓહો યહે આપકી છોટી ખાનમ તો ખડી હોશીયાર  
નજર આતી હય. ગોયા તૈયાર તોતેકી તરહ, જમાન  
ચલાતી હય.

સહેલી ૩—વાહ સરકાર મંચ છોટી કયસી હું. આપકી ખીખી  
સાહબસે તો દસ પાંચ ખરસ ખડી હું. ઔર જો યહે  
મેરા કદ છોટા હય, ઉસકા સબબ યહે હય કે મંચ  
ખચપનેમેં ચુહેકા અચાર ખહોત ખાયા કરતીથી ઉ-  
સકી ગરમીસે ખદને ન પાઇ.

અલાઉદ્દીન—ઓહો ઓહો ખસ ખસ અરે જો તુ ઇતની ખાતે ખ-  
નાયગી, તો તુએ સબ લોગોંકી નજર લગ જાયગી.

સહેલી ૩—અજી જાવખી મુઝે કયા નજર લગ જાયગી, મંચ તો  
નજર કે ખાપકોખી ખા જાઉં ગી.

બહુલબહર—કયું નકટી અપની જમાનકો નહીં યામેખી મુહી  
ખડખડાએ જાયગી.

સહેલી ૩—કયું સરકાર કયા મંચ નકટી હું દેખીએ મેરી નાકતો  
સલામત હય. મંચ તો હુરકા બચ્ચા હું લુઉકા  
લચ્છા હું.

અલાઉદ્દીન—અરી વાહરી ચીનાઈ ચુહી તેરા કયા કહેના.

સહેલી ૩—હુબુર બે અદખી મઅાફ મુઝે ચીનાઈ ચુહી ખતાતે  
હંચ તો ફિર શાહબ,દી સાહબકો કયા ફરમાતે હંચ

ਐਸੇ ਅੰਗਰ ਉਨਕੋਲੀ ਚੀਨਾਈ ਚੁਫੀ ਕਹੋ ਤੋ ਚੁਫੀਏ  
ਸਾਥ ਸਾਫੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੌਨ ਹੋਤਾ ਫਯ.

ਅਲਾਉਦੀਨ—ਕੌਨ ਹੋਤਾ ਫਯ.

ਸਹੇਲੀ ੩—ਕਥੁੰਭ ਕੌਨ ਹੋਤਾ ਫਯ ?

ਸਭ—ਚੁਫੀ.

ਸਹੇਲੀ ੩—ਹਾਂ ਹਾਂ ਚੁਫੀ.

ਅਹੜਲਅਹੜ—ਕਥੁੰ ਚੁਫੀ ਲ ਸੁੰਭਮੇ ਧਮਾਤੀ ਫਯ, ਨਾਫਕੁ ਨਰ ਧੁਨਾਐ  
ਯਾਤੀ ਫਯ.

ਅਲਾਉਦੀਨ—ਹਾਂਹਾਂਭ ਚਸਕੋ ਕਹੇਨੇ ਹੋ ਚਸਕੀ ਯਾਤੇਨੋ ਸੁਭੇ  
ਧਾਰੀ ਮਾਯਲੂਮ ਹੋਤੀ ਫਯ.

ਸਹੇਲੀ ੩—ਧਵਾਹੀ ਅਯਸੇ ਮਹੇਰਯਾਨੋਂਕੀ ਸ਼ਾਨ ਯਾਤੀ ਰਹੇ.  
ਐਸੇ ਹੋਲਤਕੀ ਯੇਲ ਘਟਤੀ ਰਹੇ.

ਅਲਾਉਦੀਨ—ਅਯ ਯਾਨੇ ਮਨ ਅੰਗਰ ਤੁਮਹਾਰਾ ਚਸ਼ਾਰਾ ਪਾਓ ਤੋ  
ਹੋਯਾਰ ਰੋਯ. ਯੰਗਲੋ ਕੋਲਸਾਰਮੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨੇ ਯਾਓ  
ਵਹਾਂਕੀ ਹੁਵਾ ਯਾਓ ਫਿਲ ਯਫੇਲਾਓ.

ਅਹੜਲਅਹੜ—ਅਭ ਵਾਹ ਆਪਕੋ ਘੋ ਕਯਸੀ ਧੂਨ ਸਮਾਧ ਯੰਗ-  
ਲਕੀ ਹੁਵਾ ਕਥੁੰ ਪਸੰਦ ਆਧ ਆਪ ਯੰਗਲਮੇ ਅਧਰੋ  
ਸ਼ੀਕਾਰ ਕਰੇ ਐਸੇ ਹੁਮ ਫਯਾਂ ਯੁਫਾਧ ਕੇ ਸਫਮੇ ਭਯਾਏ.

ਅਲਾਉਦੀਨ—ਅਭ ਯੁਫਾ ਯੁਫਾ ਕਰੋ ਯੁਫਾਧਕਾ ਨਾਮਨਕੋ. ਸੁਭੇ  
ਤੁਮਾਰੀ ਯੁਫਾਧ ਕਯ ਗਵਾਰਾ ਫਯ, ਮੰਗਰ ਮਰਹੋਂਕੋ  
ਫਿਨਰਾਤ ਧਰਮੇ ਯਯਫ ਰਹੇਨਾ ਯੇਯਾ ਨਹੀਂ ਕਾਫਿਲੀ  
ਅਕਲ ਮਨਹੋਂਕਾ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ.

ਸ਼ਐਰ.

ਸਮਝੋ ਨ ਤੁਮਕੇ ਤੁਮਹੋ ਕਈਂ ਐਸੇ ਕਈਂ ਫੁੰ ਮਯ.  
ਮਯਫੁੰ ਤੁਮਹਾਰਾ ਸਾਯਾ ਯਹਾਂ ਤੁਮ ਵਈਂ ਫੁੰ ਮਯ.

ਗਾਨਾ.

ਤੋਰੀ ਯਾਹੁ ਸਫਾਨੇ ਗਮਹਰਲੀਨੋ ਯਯਾਸੇ, ਮੋਰਾਰੇ  
ਘਿਤ ਯਾਫੇ ਭਲਯਵ ਸਿਧਾਰੇ ਰੁਯਸਤ ਫਯ ਪੀਯਾਰੇ  
ਧਰ ਯਫੀ ਧਰ ਯਾਯੋ ਪੀਯਾ ਮੋਰਾਰੇ, ਤਰਸੇਂਗੇ ਨਯਨਾਰੇ.

અળીયાત.

અ.લાઉદીન—લો અળ જાતા હું દિલબર હમ ન કરના;  
 તુ મહે મેરી ક.સમ કુછ ગ.મ ન કરના.  
 ખુવાસો તુમ ખ.બરદારી સે રહેના,  
 હિ.કાજ.ત ઔર હુશીઆરીસે રહેના,  
 હંસો બોલો ખુશી હો ખ્યારી ધનમેં  
 મંચ આતા હું કોઈ દો ચાર દિનમેં.

બદરૂલબદર—બહોત અચ્છા મેરે દિલદાર જાઓ,  
 સિધારો અચ ગુલે ગુલ.બાર જાઓ.  
 મગર બનમેં ન મુઝકો બૂલ જાના,  
 યહાં બનતે તલક જલ્દીસે આના.  
 ચલો દરવાજે, તક હમરાહતો આએં,  
 વહાં તક હમ તુમહેં પહોંચાતો આએં.

( અ.લાઉદીનકા જાના બદરૂલબદર મએ સહેલીઓંકે પ-  
 હોંચાતે જાના. )

બાબ તીસરા—પરદા દુસરા.

રાસ્તા.

( ઇબ્ને.બરકા આના. )

ગાના.

ઇબ્ને.બર—દેખો કરકે ખ્યાલ, કીયા કયસા કમાલ,  
 વહી હું મંચ રમ્માલ, આકે પહોંચા યહાં.  
 ફિરકે બસ્તીમેં સબ, હુંઠા કરકે પ્હે ઢબ,  
 પાયા મરમરકે તબ, ઉસકે ઘરકા નિશાં.  
 હુવા મુઝપર ઇ.જહાર, ગયા હય વોહ મઝ્કાર,  
 કહીં બહેરે શિકાર, છો.ડ મહેલો મકાં.  
 ઇસ મો.કેમેં કામ, કઈં ઉસકા તમામ,  
 બકે ફયલાઉ હામ, બદ્ર પર મંચ વહાં.  
 સોચા કરકે બે ગૌર, મુઝા મુઝકો પ્હેતોર,

નહીં ઇસસે હય ઐર, કોઈ અન્ધા ગુમાં,  
બુના લેકર ચિરાગ, નયા દેકરકે દાગ,  
તોડું ઉસકા દિમાગ હોવે પુરા અરમાન. (જાના.)

## ખાખ તીસરા—પરદા તીસરા.

મકાને અલાઉદ્દીન.

( બદરૂબબદરકા બેકરારીમેં નજર આના. )

ગાના.

સહેલીયાં—કાહે કલપાવે જલાવે પ્યારી જાન તોરી જાએં હમ  
સખ વારીરેં,  
બેકલ હય કયું કલસે કલ કલ હય કલ પરસુ સાજ-  
નકે આવનકી આસ,  
ગુલશનમેં કુલનકે જોગનકો દેખન ચલ, મતકર તુ  
મનકો ઉદાસ.  
ચાહતમેં રાહત હય આફત મુસીબત હય, કુરકતમેં  
હિમ્મત ન હાર,  
દો દિનમેં કયું તિનકે ચુન ચુનકે સર ધુનકે, વનમ-  
નકો કરતી હય ખાર.

સહેલી-૧-તૌબા તૌબા સહજાલીકી મુહબ્બતબી અનોખી  
મુહબ્બત હય. વાહરે મુહબ્બત ચલતે મુહબ્બત  
બયઠતે મુહબ્બત, મુહબ્બત મુહબ્બત. આગ લગે  
અયસી મુહબ્બતકો.

સહેલી-૨-હાં બીબી સાહબ સચતો હય, મંચ જબતક મકત-  
બમેં પઢને જાતીથી. તો મેરે ઉસ્તાદને ઘે શઁએર  
સિખાયાથા.

શઁએર

અય મુર્ગે સહર ઈફક જ પરવાના બયામોજ  
કાન સોખતરા જાં શુદો આવાજ

સહેલી-૩-હો યે તો ફારસીમેં દમ ભરતી હય, ઔર બન્દી  
તો હજાર બોલીમેં કદમ ધરતી હય.

સહેલી-૧-જબતો આપકી જબાની ખુશખયાની બયાન કીજીયે.

ગાના.

સહેલી ૩-હાં બીબી જાન સુનીએ જરી ધુન યે મેરી ગુનકી ભરી,

સચો ખરસ ધરાંનમ રહે આઈ હું દિલશાદ.

હય ખુવા મુગલાનીકી સખ બાત મુઝે યાદ.

હાલ ન ખુરમ ભાત ન ખુરમ હલવા ખુરમ તર.

પીસ્તઓ બાદામ ખુદમ નાજ કુનમ ખર.

દખન મદી રાહુ ન ખાલી બોમીલ ભાકર રોજ

ભંડાર ચાલા નવરા કફન પુશ્કલ કેલી મોજ

એકસો ખરસ ફરીનેમેં જોઈ બધી ગુજરાત,

શીરા પુરી લાડવા ખાધા વાલ વટાણા ભાત,

ગખ અલલ ગીખ મીલન ગુખ ગપાટા,

ફાલ મીનલ ફેલ અલલ ફાલ ખટાટા.

હીડડાં અયો હુડડાં વીજે કરછજી આય ગાલ,

સેઠુ ખેંધા ખીચડી સેઠાની ખીંધી માલ.

સહેલી ૪-યે મુઝ બડી ખુઠીકોતો કોઈ પુંછતાહી નહીં. સખ  
અપની અપની હાંકતે હંય.

સહેલી ૩-તોખા બડી ખુઠીકો દેખો અલી દુધકે દાંતહી નહીં દુટે

„ ૪-અરી યે તુ કયા કહેતી હય, બચી મેરે આગેકી  
નંગી ખેલી હુઈ હય.

„ ૩-હત તેજા પેટ જલે.

„ ૪-હત તેરા ખેટા મરે.

„ ૩-તેરે ખસમકા મંચ કફન ફાડું.

„ ૪-તેરે ખસમકી મૈયત મંચ નિકાલું.

દોનોં— હાય હાય હાય હાય.

સહેલી ૧—અરી તુમ કયું લડતી હો ન તો ઇનકે બેટે ન ઇનકે  
ખસમ ઉસપર ઇતના ઉધમ.

દોનોં— હાય હાય હાય હાય. (બદ્દલખદરકા આના.)

બદ્દલખદર-તુમ કયું લડતી હો તુમહેં લડનેકી પડી હય. ઔર  
યહાં મેરી જાનપર અડી હય. (અન્દરસે ઇખનેખદરકા.

અવાજ આના.)

## અખીયાત.

ઇખ્નેજાર—મોલ લે વોહ માલ મેરા જો કોઈ હુશીઆર હય,  
મંચ હું સૌદાગર પુરાના પર નયા ખેપાર હય.  
અચ ખરીદારો નયા લે તુમકો દેતા હું ચિરાગ,  
ઉરકે બદલેમેં પુરાના તુમસે લેતા હું ચિરાગ.

લે ચલો આપ વકતકો હાથસે નગવાંવો, જસકો લેના હો  
જલ્દ લે જાવ વર્ન પચતાવગે અચસા માલ ફિર કલી ન પાવગે.  
સખ— હુરરે.

## અખીયાત.

બદરૂબબદર— અરે કોન દીવાના હય હે બશર,  
જો દરપર મચાતા હય હે શોરો શર,  
અલી જાકે દેખ આવ તુમ સખકે સખ;  
કે હે શોર ખરપા હુવા કયા સખખ.

( સહેલીયોંકા અન્દર જાકર વાપસ આના. )

## ગાના.

સહેલીયાં—વાહરી વોહતો ખાર હય જૌરનવા વાહરી વોહતો ખાર,  
દીવાના બના એકે આયો હે બેચન.  
સુંદર દેકેલેત હય પુરનવા,  
સુરત અંધેરી રચનસી કારી.  
ખાલક વનકો, ખેલ જું ખાદરવા,

## ગાના.

બદરૂબબદર—એરી એરી જા વાંકો લે આરી,  
મનકો હય અચરજ ખતીયન સુનકર.  
દીવાના જૌરાના મસ્તાના સીયાના,  
ગુન ધુન અખીયન વાકા મોહે દિખલા;  
સુન સુન પલછિન દેરી ન લગા,  
લે ચિરાગનિત ગલીયન ભટકત મુશ્તમાલ બદલા;  
સુંદર દેના જુના લેના, કોન હે હય સૌદા.

( સહેલીયોંકા જાના ઔર ઇખ્નેજારકો લેકર આના. )

## અખીયાત.

બદરૂબબદર—કયું સૌદાગર કાલે ખાં તુમ કિસ નગરીસે આએહો,  
કિસ સૌદેકે હો સૌદાઈ કયા કયા સૌદા લાએ હો.

ધંખેજી,ર—આના જાના કયા બતલાના, આન નગરસે આયાહું;  
રૌશન હય યહે સૌદા મેરા દિપક બેચન આયા હું.

સહેલી ૧—દિપક સખ ગુન સુંદર હંયપર કિતને કિતને દેતે હો,  
,, ૨—સચ બતલાવો યહે સૌદેકી કયા કયા કીમત લેતે હો,

ધંખેજી,ર—માલ ન યા મંચ દેકર જીને દીપકસે બદલાઉંગા;  
ઇસ સૌદેકા હું સૌદાઈ સૌદેકી પક પાઉંગા.

બદરૂબબદર—વાહવા કયા કહેના જબ તુમસા દીપક બેચન વાલા હો  
દિન ધાટે અંધેર હો સગરી દુનિયામેં ઉજીયારા હો.

ધંખેજી,ર—દેખું કયા તકદીર મુઝે ઇસ સૌદેમેં દિખલાતી હય,  
ઠહેર ઉભલા હોતા હય કોઈ દમમેં કયું ગલરાતી હય.

સહેલી ૧—અ.જબ તુમહારી સુરત સુરત અ.જબ તુમહારા  
મુખડા હય.

,, ૨—ચર્ખખરીસે ફરી જ.મીપર આંઢકા ઉતરા દુકડા હય;

,, ૧—સાજ નયા અન્દાજ નયા કિસ ઠાઠકે તુમ બચપારી હો

,, ૩—મસ્ત ક.લંદર રીછો બન્દરવાલે યાકે મદારી હો;

,, ૪—યહે તો કોઈ ભડીયારા બાળ.રીકા ભન્ડારી હય.

,, ૩—ઇન્કી સુરત મન્દર સુરત, પર લયસે બલહારી હય.

બદરૂબબદર—કયું તુમ નાહ.ક. ઇસ્કો આદી કરતી હો અય નાદાનો.  
યહેતો હંસતી હંય સારી કહેનેકા ખુરા નહીં માનો;

ધંખેજી,ર—બાતું ઇન્કે હંસનેકા કબ રંજમેં દિલમેં લાતા હું,  
ઠહેર જ.રા ઇસ હંસનેકા બદલામેં તુઝકો દિલાતા હું.

બદરૂબબદર—અચ્છા દિપક ઇસમેંસે એક સુંદરસા હમકો દેદો,  
જીનામોહ હ.બશીકે સરકે નીચે હય વોહ તુમ લેલો.  
( ધંખેજી,રકા નયા ફાતુસદેના. )

અશઆ.ર.

ધંખેજી,ર—વહી કિસરાક હય, યહે બે વફા મેરા જો નૌકર થા;  
દીયા લેકર પડા હય કયા સમજકર માલ બાવાકા.  
ઉઠાહું પેશ્તર મંચ યહે ચિરાગ આહિસ્તા આહિસ્તા;  
હરાહો ફિર ગુલે ઇ.શરતકા બાગ આહિસ્તા આહિસ્તા.

( કીસરાકકે સરકે નીચેસે ફાતુસકો. સિરકા લેના. )

ઇસી કે લીચે ચુંહી થા મંચ ખ.રાબ,

સહેરંજ ઇસકે લીચે બે હિસાબ.

હુઈ દુર અબતો તબાહી મેરી,

હય અ.લમમે' અળ બાદશાહી મેરી.  
 બસ અળ ચલદું ધરકી તરફ શાદ શાદ,  
 મગર હાં મુઝે ખુબ આચા હય યાદ.  
 સતાયા હય મુઝકો અ.લાઉદીનને,  
 એ વજ. ઉસકા લું અળ મેરા દાવ હય.  
 મહેલકો ઉડા કર વહાં લે ચલું,  
 યહે દાગે, બુદાઇ ઉસે દે ચલું.  
 કફે ફિર યહે રશકે પરીસે નિકાહ,  
 યહી કીના લેનેકી હય અળ સલાહ.

( ઇબ્નેબરકા ફાતુસ ઘિસના જીનકા નમુંદાર હોના. )

જીન— કીયા યાદ મુઝકો કયું ઇસબાર હય,  
 કહો જલ્દ કયા તુમકો દરકાર હય.

ઇબ્નેબર—ઉઠાઇસ જગેહસે યહે સારા મહેલ,  
 તુ અફરીકામે' ઇસકો લે કરકે ચલ.

જીન— બહોત ખુબ એક પલમે' લે જાઉંગા,  
 ઉસી શહેરમે' જાકે ઠહેરાઉંગા.

( જીનકા તમામ મહેલકો ઉડાના. )

બાબ તીસરા—પરદા ચાથા.

જંગલ.

( વજીરકા ઘબરાએ હુવે દાખિલ હોના. )

ગાના.

વજીર—ધરતી પલટ ગઇ ગઈ, કલ જો મકાંથા પુર બહાર;

જંગલ આજ પલ મારતે બનકે, કયસી સુનસાન હો રહી સગરી

મોરી અ.કલીયા બિસરી, કીનએ અટરીયા સગરી,

ચોરી જીન બનકર ચપત પરકો નિકાલ;

પરવાજ હાલ મિસ્લે ખયાલ.

( કલીમકા મ.એ દરબારીયોંકે દાખિલ હોના. )

ગાના.

સબ— અય સાહબ યહે કયસા ગ.જબ સિતમ, કે હયરાં

હય સારે બહમ



વોહ મહેલ ગયરતે બાગે ઇસ્મ,

વજીર— વોહ ગાયબ કયસા હુવા એકદમ, થા કયાં ન  
મુબારકે કદમ,

સબ— કયા જાને અય સાહબ હમ,

વજીર— એ કયસી અચમ્બેકી યારો હય બાત,

સબ— ખુદા જાને કયા એ હુઈ વારેદાત.

વજીર— અજબ સિતમકે તુમ બહમ ગાફિલ હુવે એકદમ.

વોહ દેખે ન તુમ જોકે ઘર હય ગુમ.

સબ— ન દેખે ખુદાકી કસમ કયસા હુવા વોહ અદમ.

( શાહેચીનકા આતા. )

શાહ—અય વજીર ખુશ તદખીર એ કયા મઆમિલા હય, જે  
કુછ સમજમેં નહીં આતા હય. હોશ પરીશાન હય  
અકલ હયરાન હય, મકાનકી જા જંગલ વીરાન હય,  
કદે દસ્ત મયદાન હય.

દરબારી ર—અય શહે જુશાન બન્દાબી ઇસી ફિકમેં ગિલતાં  
હય. અજબ કુદરતે સુબહાન હય.

શાહ—અજબ કુદરતે સુબહાન હય. એતો કયેસે શાદી ન ફી,  
ઉસીકા સબ તુફાન હય, આખિર એ મહેલ હુવા તો  
બી કયા કોઈ જાનતાબી હય.

કલીમ—જહાં વોહ મહેલ કયા હુવા સોમંય જાનતા હું.

શાહ—અચ્છા તુ જાનતા હય તો બતા.

કલીમ—હાં સુનો ઉસ મહેલકો કોઈ ચોર ચુરા લે ગયા હોગા,  
યાતો હવાકા જોર ઉડા લે ગયા હોગા. કયું બાવા-  
જાના ટરફસ.

વજીર—બસ ખામોશ રહે.

શાહ—અફસોસ સદ હજાર અફસોસ અબ કયા કદે કુછ બન  
નહીં પડતા અય વજીર કોઈ તદખીર બતાવ કહીંસે  
મેરી બેટીકા પતા લગાવ

વજીર—ખુદાવન્દ આપ અન્દેશા ન ફીજીએ મંય સવારોંકો બેજ-  
કર ઉસકા પતા લગાઉંગા.

કલીમ—અજી સવાર કયા જાએગે મંય શિકારી કુતેકી તરફ

જાતા હું ઐર ખીલીકી તરહ, કાન પકડ કર લે  
આતા હું.

શાહ— અય વજીર કુછબી કર મગર ઉસકા પતા લગા.  
( જાના શાહકા. )

શયેર.

વજીર—શિતાબ જાઓ પતા લગાઓ જહાંસે પાઓ ઉસેહી લાવો.

સખ—જમીંકે નીચે ફલકકે ઉપરસે હુંડ લાવો નરંજ ખાઓ.

( જાના સખકા. )

ખાખ તીસરા—પરદા પાંચવાં.

શિકારગાહ.

( અલાઉદ્દીનકા બહાલતે અફસોસકે આના. )

અખીયાત.

અલાઉદ્દીન—કીસ ઘડી નિકલા થા મંચ અફસોસ ઘરકો છોડ કર,

ઠોકરે ખાતા હું સહેરામે શહરકો છોડ કર.

સાથ વાલે છુટ ગયે મંચ રહે ગયા તનહા યહાં,

યા ઇલાહી અખ મંચ ઉનકો હુંડને જાઉં કહાં.

દલ ખટકતા હય નહીં માઅલૂમ કયા ઇસરાય હય,

થક ગયા હું ઇસકદર ચલના મુઝે દુશવાર હય.

( કિસરાકકે રોનેકી આવાજ આના. )

હંચ યહે કિસ્કે રોનેકી આવાજ આતી હય યહાં,

( કિસરાકકો દેખ )

કોન હય કિસરાક તુ જંગલમે આયા હય કહાં.

( કીસરાકકા રોના. ઐર ઇશારેસે સમજાના કે બહુગર ચિ-  
રાગ લે ગયા. ) હંચ તુ કયા કહેતા હય વોહ બહુગર ચિરાગ લે  
કર ગયા. (કિસરાકકા ઇશારેસે કહેના) કયા શહનશીકે સાથ મહે-  
લબી લે ગયા. હાય હાય.

ગાના.

યહે કયસી ખારીઃબારી ઠારી બારી યા ખુદા,

અધેરીં ઘેરી ગમકી સારી, ન્યાસી યા ખુદા.

અય બારે તઆલા પાલા ડાલા મુજીસે રહે કયા,  
 નસીબા પુટા રિશ્તા દુટા છુટા હંચ જીયા.  
 ગજબ દુટા સિતમ દુટા અલમ દુટા ન દમ દુટા.  
 ચમન છુટા વતન છુટા અમન છુટા ઈરમ છુટા  
 શહેર છુટા નગર છુટા ન ગમ છુટા કરમ કુટા,  
 મકાં લુટા નશાં લુટા હશમ લુટા હરમ લુટા,  
 હાય હાય હાય હાય હાય હાય હાય હાય

### અખીયાત.

અલાઉદ્દીન—મુઝકો ચિરાગકા નહીં અફસોસ ઇસ કદર  
 હય રંજ રહેકે ખોગયા વોહ ગયરતે કમર  
 ઉસ ચારકી તલાશમેં અખ જાઉં મંચ કિધર,  
 લાચાર હું બકૌલ શહે જોઈ નામ વર,  
 ખુલ ખુલ હું સહન ખાગમેં દુર ઐર શકિસ્તા પર,  
 પરવાના હું ચિરાગસે દુર ઐર શકિસ્તા પર.  
 ( કિસરાકકા ઇશારતન અંગુશ્તરીકો ઘીસને કહેના. )

અહા મંચ રહેતો ભૂલ ગયા થાહી સરખસર,  
 અચ્છા દિલાયા યાદ મુઝે તુને વક્ત પર.

( અલાઉદ્દીનકા અંગુશ્તરી ઘીસના જીનકા નમુદાર હોના. )

જીન— મંચ હાજર હું કહો ફરમાન કયા હય,

અલાઉદ્દીન—હમેં લેચલ મહલ જીસ જા ગયા હય.

જીન— બસ ઇતનેકે લીજે મુઝકો ખુલાયા,  
 ચલોં લે ચલતાહું દોનોકો ઉસ જા.

( જીનકા દોનોકો ઉડા લેજના. )

### ખાખ તીસરા—પરદા છૂકા.

#### મહેલ

( બદરૂબદરકા ફિરાકે અલાઉદ્દીનમેં નજર આના. )

#### ગાના.

સખ— ગમ સરપર રહે કયા પડા રહે દગાસે જફા,  
 બેહયાને કીયા વોહ દીયા જો દીયા

બદરૂબબદર—દુશમનકો જો ચિરાગ દિલાઈ ખાઈ બડા ધોકા.

સખ— આપન હાથન રંજ ઉઠાઈ અજબ ગજબ રહે કીયા.  
ખારી ન ઘબરા જીયરાતુ જલા હય ખુદા વાલી તેરા  
( ઇખ્તેબારકા દાખિલ હોના. )

ગાના.

ઇખ્તેબાર—ખારી ખાલા જોખનકા દાન દિલવા જાન,  
ચલન તોરી હય મત વાલી આફત કાલી નાગન  
જયસી કાલી.

ભોલી ભાલી દહન લાલે ચમન સુખન શુભે ચમન,  
બદન શાખે સમન નયન કાલે હરનકી શાન દીખલા જાન.  
તન મન ધન સખ તો પરવારૂં જી નીસારૂં,  
હરદમ નિસદીન પલછીન જાની તુ બની મંચ બના;  
તોષે જાના મંચ દિવાના તુતો હય મોરી જાન.

ગાના.

બદરૂબબદર—ખબરદાર હાથ લગાન મોહે નારીરે,  
તોરી તીન પાંચ મોહે એ કહુ ન ભાવે;  
દુર દુર દુર મગરૂર કાહે સુઝી બદકારીરે,  
જનમ જનમ તોરા નીત ગુન માનું, સાજન સંગ જો મિલાવે.  
હરદમ બિનતી કરત હું મંચ કીતની તે હારી નાંહી માનેરી.

અખીયાત.

ઇખ્તેબાર—અય જાન કહા માન તેરા ધ્યાન કિધર હય,  
બદરૂબબદર—ચલ દુર બેઇમાન તેરા ધ્યાન કિધર હય;  
ઇખ્તેબાર—હું સાહિ બે ઇમાન તેરા ધ્યાન કિધર હય,  
બદરૂબબદર—હીન્દુ કે મુસમલાન તેરા ધ્યાન કિધર હય.  
ઇખ્તેબાર—કયસી હય તુ નાદાન તેરા ધ્યાન કિધર હય,  
બદરૂબબદર—કયસા હય તુ શયતાન તેરા ધ્યાન કિધર હય;  
ઇખ્તેબાર—હોગી તુ હયરાન તેરા ધ્યાન કિધર હય,  
બદરૂબબદર—દે દુંગી મેરી જાન તેરા ધ્યાન કિધર હય.  
ઇખ્તેબાર—શોહર તો હય નાદાન તેરા ધ્યાન કિધર હય.  
ઇખ્તેબાર—મર જાયગી ઇસ જ્ઞાન તેરા ધ્યાન કિધર હય,  
બદરૂબબદર—હો જાયગી અમાન તેરા ધ્યાન કિધર હય;

ઇખનેજાર—ચલ તુ ઇસી આન તેરા ધ્યાન કિધર હય.

ગાના.

બદરૂલબદર—દુર દુર કર મત ધર હટ, દુર દુર;

મુંહ કર કલા તુ રિજલા નાબકાર જા મતકર ચાલા.

ઇખનેજાર—બન્દરવાલા ખેલ નિકાલા.

બદરૂલબદર—જાનેદે જાનેદે અબ મોહિતુ, છીડ મોરા કરવા,

ઇખનેજાર—ઓ ખ્યારી આજારી,

બદરૂલબદર—ઓ નારી જાજારી,

ઇખનેજાર—તુ ચંદા મંચ સુરજ અચસા, તેરા મેરા જોડા કયસા,

બદરૂલબદર—કાલા કાલા કુત્તે જયસા, લોં લોં કરકે દોડા કયસા,

ઇખનેજાર—મોસે જાના લગન લગાના રંગ ઉડાના,

બદરૂલબદર—દેવ પુરાના ભુતકા નાના શકલ દિખાના

ઇખનેજાર—નાદાની કયા ઠાની,

બદરૂલબદર—શયતાની તુફાની,

ઇખનેજાર—ઓ જાની આ જાની.

અખીયાત.

જીદા મંચ તુઝે છોડું મેરે કામપે લાઅનત,

સહેલી ૧-પયજાર તેરે મુંહપે તેરે નામપે લાઅનત,

ઇખનેજાર—છુટે તુ મેરે દામસેતો દામપે લાઅનત,

સહેલી ૨-હમ દામપે ઇસ રૂહે સ્યાહ કામપે લાઅનત,

ઇખનેજાર—ચક્કરમેં ન આવે તો મેરે જામપે લાઅનત,

સહેલી ૩-ફિટકાર તેરે નામપે અન્જામપે લાઅનત,

ઇખનેજાર—લૌડી ન બનાઉ તો હય આરામપે લાઅનત,

સહેલી ૪-ખુદ હય તુ શુલામ ઇસકા તેરે કામપે લાઅનત,

ઇખનેજાર—શાનાજે ન હાથ આયતો ઇસ શાનપે લાઅનત,

સહેલી ૫-મુજી હય તેરી શાનપે ઇમાનપે લાઅનત,

ઇખનેજાર—આશીકકો તુ કહેતી હય તેરી શાનપે લાઅનત,

સહેલી ૧-કયું બદખિસાલ કુછ તુઝે ખાદે ખુદા નહીં.

કયા મા બહેન થે ઘરમેં તેરે રૂસીયા નહીં,

ઇખનેજાર—નાદાન મા બહેનસે ઉસે વાસ્તા નહીં,

ગયરૌંકો મા બહેન થે સમજના રવા નહીં.

સહેલી ૧—ગયરોંકો મા બહેન જો કોઈ જાનતા નહીં,

વોહ બે હયા ખુદાકોબી પયચાનતા નહીં,

ઇબ્નેજાર—ખામોશહો કનીજ હય કોઈ ગુલામ કી,

તુઝકો હય કયા તમીજ હલાલો હરામકી,

સહેલી ૧—લાઅનત હય તેરે મુંહપે ખુદાએ અનામકી,

જોડ નહીં હય ઘરમે કોઈ તુઝ ગુલામકી.

ઇબ્નેજાર—જોડ તો હય વલે નહીં મુઝકો પસન્દ હય.

કાલી તવેસી મુઝસે જિયાદા દોચન્દ હય,

સહેલી ૧—કાલી વોહ હય તો તુ કહાં ગોરા નિગોડા હય.

અંધે વકાનેકા રહે ચહી ઠીક જોડા હય,

ઇબ્નેજાર—ખચ્યા સમઝ કે રહેતા હું ખા મોશ દિલ જલા;

વર્ન દખાકે મારહી ડાલું તેરા ગલા.

સહેલી ૧—તુ કયા દખાયગા મુવે કાલે મેરા ગલા,

છોટી હું પરહું બિચ્છુ કે માનીંદ મંચ બલા.

ગર તુ ગલા દખાયગા મંચ કાટ ખાઉંગી,

યા દોનોં આંખે ફેડ કે અન્ધા બનાઉંગી.

સહેલી ૩—છોડબી તુ નામ બીચ્છુ ઇસ કમીનકા,

સહેલી ૧—છોટો જ મુંહ નોચહી લું ઇસ લઈનકા.

ઇબ્નેજાર—છોટીસી હય છછુંદરી કયા ખાત કરતી હય,

કયંચીસી હય જબાન ગોયા ગુલ કતરતી હય.

આતી હય કયા હંસી મુઝે ઇસ તેરી ખાત પર,

ગુસ્સા તમામ ભુલ ગયા મેરા સર બસર,

સહેલી ૧—ડરતી હું કબ મંચ રહે તેરે ગુસ્સેસે બદ ગોહર,

ગુસ્સા વોહ કાલી બીબીકો દિખલા તુ જાકે ઘર.

ઇબ્નેજાર—અચ્છા અલી તો જાતા હું મંચ યાંસે અપને ઘર,

આઉંગા થોડી દેરમે ફીરકે અલી ઇધર (જના.)

સહેલી ૨—અય દીવાની કયા તુઝે સુઝીથી ઉસદમ લલા.

ઉસકે આગે અયસી ખાતોંકા તુઝે કયા હોસલા,

ગર વોહ ગુસ્સેમેં તેરા આકર દખાદેતા ગલા.

મરહીજાએ ફિરતુ મરહલીકી તરહસે તલમલા,

સહેલી ૧—કયા વોહ કાલા ભારતા લાંગુર મુઝકો બદ ખિ.સાલ.

હુતો છોટીસી મગર ફસ્તમકે દીદેલું નિકાલ.

ઈસ મેરે છોટેસે કદપર ભુલના મત અય ખુવા,

વોહ બલાહું મંચકે ભાગે ભુતભી મુઝસે મુવા.

ઐર જો મંચ મરભી જાતી ઉસકી કયા પરવાહથી,

ઈન્કે કદમોં પર ફિદા હું યહે મુઝે આહતહી થી.

ગમ ન કીજે શાહજાદી વકત યહે ટલ જાયગા,

આંદ આયા હય ગહનમેં વોહ અભી છુટ જાયગા.

બદ્દલબદર—બયર દેખેંગે મુ.કદર જો હમેં દિખલાયગા;

યા તો ઇસ ગમસે છુટેંગે યાતો જ છુટ જાયગા.

( અ.લાઉદીનો કિસરાકકા દાખિલ હોના. )

અ.લાઉદીન—છુટીથી કયું જાન મેરીસે તુ મેરી જાન હય,

( બગલગીર હોના. )

બદ્દલબદર—કૌન અ.લાઉદીન ખ્યારે કયા ખુદાકી શાન હય.

અ.લાઉદીન—ફિર મિલાયા તુમસે યહે અદ્વાહકા એહસાન હય,

બદ્દલબદર—ફિર ચહાં તુમ આએ કયું કર અ.ક.લ યા હ.યરાન હય

અ.લાઉદીન—પલમેં જો આહે કરે યહે કુદરતે સુખહાન હય,

બદ્દલબદર—જાનકા દુશમન હમારા વોહ મુવા શયતાન હય.

અ.લાઉદીન—કિસ તરફ જાતા રહા યાંસે વોહ બેઈમાન હય,

બદ્દલબદર—વોહ અભી બાહિર ગયા, આના અભી ઇસઆન હય

અ.લાઉદીન—હાં જખ મંચ તુમકો એક તદબીર બતલાઉં

વોહ કરના, વોહ મુજાકો ખુબ શરાબ પિલાના, મસ્ત

બનાના, આગે મંચ દેખ લુંગા.

બદ્દલબદર—કયા વોહ શયતાનકો મંચ શરાબ પિલાઉં, કાલે

કુતેકો મુંહ લગાઉં. યહે જીનહાર ન હોગા અયસે

મુરદારસે કલામ કરના હ.રામ હય.

અ.લાઉદીન—અજી સુનો ચહી મસલ હ.ય મશહુર, કે વકત પડા.

બાંકા તો ગધેકો કહે કાકા. બયર તુમ કુછ ન બોલના

યહે ઇસ કામકો બખ લાયગી.

સહેલી ૪—હુ.ખુર મંચ તો ઉસકા મુંહ દેખતેહી ડર જાઉંગી બે

મૌત મરજાઉંગી.

અ.લાઉદીન—અચ્છા તુ ભી કુછ કહેગી.

સહેલી ૩—સાહબ લોંડીતો ઇન સબસે તીન કદમ પીછે રહેતી હય.

અ.લાઉદીન—ભલા તુ યહે કામકો બજા લાયગી.

સહેલી ૨—મેરી તો ખૌફકે મારે અબી જાન જાતી હય.

અ.લાઉદીન—તો કયા તુમમેસે કોઈ ભી કામ ન આયગી.

સહેલી ૧—કયું ન કામ આયગી બન્દી ઇસ કામકો બજા લાયગી  
હુજુરકે વાસ્તે જાન ગવાંચેગી. યહેતો સબ હરામકા  
ખાનેવાલી ઔર ડબલ રોટીકી તરહ, ગાલ કુલાને  
વાલી હય, વહી મસલકે ખા જાય હંડીયા સારી. ઔર  
કામકે વકત નન્ની ખેચારી.

સહેલી ૪—અરે વાહ યહેતો કયા કયા ખે નુકત સુનાતી હય,  
ઔર હમપર ફગતીયાં ઉડાતી હય, ઔર જરાસી  
હોકે બન્દરીયાકી તરહ, હમકો ડરાતી હય નાકારી.

સહેલી ૫—અયસીસે તો પયજાર ભી ન ડરે હમારી.

સહેલી ૧—ફટે મુંડ લખ લાઅનત તુફ હય જુદ હય કે તુમ  
ઇતની બડી, બડી, કાબુલકી ઉટની હોકે એક આદમી  
સે ઇતના ડરતી હો ઔર ઉપરસે યહે ખાતે કરતી હો  
જાવ જાવ બરખાઈકે પાંજરા પોલમેં જાકર ઘાંસ ખાવ.

અ.લાઉદીન—માશા અલ્લાહ વાહ શાખાશ.

સહેલી ૧—બન્દગી જનાબ બન્દગી.

અ.લાઉદીન—દેખો દેખો વહી સામનેસે આતા હય. અબ હોશી-  
આર હો જાવ. (અ.લાઉદીન ઔર ફીસરાકકા છુપ જાના.  
ઇન્નેજારકા આના.)

### શ.એ.ર.

ઇન્નેજાર—હે જવાબ ઇસ ખાતકા મેરી રજા મન્જુર હય,  
યા કે મરને પે હય રાજી. અબ કજા મન્જુર હય.

સહેલી ૧—અજી વાહ વાહ કયા કહેના હમ તો જાનતે થે કે  
આપ બડે આફિલો કામિલ દાના ફરજના હુશીયાર  
તરાર મગર ટાંચ ટાંચ ફીશ.

ઇન્નેજાર—યા અને ઇસકે કયા માઅને.

સહેલી ૧—અજી બસ આપકો ભી દેખ લીયા ઇતના ભી નહીં  
જાનતે કે શહજાદીકે ખામોશ રહેનેકા કયા સબબ હય.



ધંનેજી,ર—કયા ખાઈ,સ હય.

સહેલી ૧—અલ ખામોશ નીમરજી, યાઅની જળ આદમી રાજી હોતા હય, તો ખામોશ રહેતા હય.

ધંનેજી,ર—તો કયા યે મુઝસે શાદી કરનેકો રાજી. હય.

સહેલી ૧—અજી યે ખાત તો તાજી હય કે યે તુમસે હર તરહ, રાજી. હય, ઝૌર યે સખ મેરીહી કારસાજી. હય.

ધંનેજી,ર—કયા તુને મેરી તરફસે ઇસ પરી પયકરકો કુછ સમ-  
ઝાઈ ખુઝાઈ.

સહેલી ૧—અજી મંચને વોહ જાદુ ભરી ખાતે સુનાઈ કે દમ દેકર પરીકો શીશેમે ઉતાર લાઈ ઝૌર ન યેતો એક ન માનતીથી, તુમકો અપના દુશમન જાનતીથી મગર મંચને આપકી અયસી તાઅરીફકી કે બિલકુલ દીવાની બનાલી, પચ્ચરકો પાની બના દી, યે સખ મહેનત આપહીકી જાનકે વાસ્તે કરતી હું ઝૌર થોડી, દેરમે ઇસકા કામ તમામ કરતી હું.

ધંનેજી,ર—અહા આજ તુને મુઝે અયસા ખુશ કીયા કે જીતે જી બહીશતમે પહોંચા દીયા.

સહેલી ૧—(ખુદસે) ઠહેરજી થોડી, દેરમે તુઝે દોજાખ.મેં પહોં-  
ચાતી હું. કબરસ્તાનકી રાહ દિખાતી હું.

ધંનેજી,ર—અહા ખુશી ખુશી.

સહેલી ૧—મગર યે સુનરાન ખુશી કીસ કામકી અગર કુછ શરાબ ખુશ ગવાર હોતો કયસી બહાર હો.

ધંનેજી,ર—અરજી અબ શરાબકા દોર શુરૂ, હો નાચો ગાનેકા તૌર શુરૂ, હો.

સહેલી ૧—હાં હું,જી,ર ફરમાઈએ આપકો કયા બરાન્ડી, વિસ્કી, પોર્ટવાઈન, દરકાર હય યાબર્જ અલબર્ડ કેસ્ટીન તુહે પરજી નિસાર હય યા બે વડા, ફ્રીન અદરક એલચીકા દિલ તલબગાર હય. કહો તો અબી જીન્જર વાઈન-  
બી તૈયાર હય.

ઇન્નેજી.ર—પહે સળ કરોબારકી તુ મુખ.તાર હય, તેરા દિલ ચાહે  
સો મંગા લે તુએ ઇખ.તેયાર હય.

સહેલી ૧—જાઇએ પહેલે યોમ યોમ જોદામમેસે એક તાળ,  
રમકી બોતલ લાઇએ.

ઇન્નેજી.ર—પ્યારી જ.રા હંસો બોલો લખ બોલો ઇધર આવ  
હમસે ન શરમાવ.

સહેલી ૧—અજી નયા નયા જાનવરશી આતા હય, તો અન્જાન  
આદમીસે ઘભરાતા હય, ફિર પહેતો ઇન્સાન હંય  
ઔર ઉસપર કમસિન હંય નાદાન હંય લો બીબી  
સાહબ, અબ ન શરમાવ ઇસ મુજ.કો જામે શરાબ  
પિલાવ, ચલો શરાબકા દૌર ચલાવ, ગાના ગાવ રંગ  
જમાવ.

### ગાના.

સળ— પીયો પીયોજી રાજ રંગીન રમ,  
રંગીન રમ પીયો શંપીન રમ.  
રાજકો અયસી મંય દાડ પીલાઉં,  
સુજે નશેમેં સરાએ અ.દમ.  
બેવડા પીલાઉં મંય ફેની પીલાઉં,  
કબાબ પિલાઉં મંય ગરમાંગરમ.  
રાજકો મોરે મંય બના બનાઉં,  
અયસા બનાઉ કે બના હોકમ,  
રાજકી મોરે મંય લગન લગાઉં,  
અયસી લગાઉ કે લગી હોકમ.

( ઇન્નેજી.રકો બદલબદરકા ખુબ શરાબ પીલાના ઇતનમેં  
અ.લાઉદીન પર ઇન્નેજી.રકી નજર જાના છુસે અ.લાઉદીનકો  
મારનેકો જાના. કિસરાકો અ.લાઉદીનકા. ઇન્નેજી.રકો જ.મીન  
પર પટકના, કીસરાકકા ઇન્નેજી.રકી છાતીપર વાર કરના, ઇન્ને-  
જી.રકા મરના, કીસરાકકા ઇન્નેજી.રકી છાતીપર ચઢ બચકના ).

તમામ શુદ્ધ.

# ઈશતેહાર! ઈશતેહાર!! ઈશતેહાર!!!

શોકીનો કહાં હો આખો તશરીફ લાઈઓ અમને  
ઈનદીનુ ઈસ્લામી મઝહબાકી ચુનીદ કીતાબો ઔર તુમહારે  
દીલ પસંદ કીસ્સે ઔર નાટકો ઉરદુકી પ્યારી ઝબાનમેં  
ઔર ગુજરાતી હરદામેં છપાવાઈ હૈ. જન સાહેબોકે ખ-  
રીદના મનઝર હો વે કીમત દેહે ચા કાગજ લેજકે મં-  
ગવા લો. ફક્ત નાટક ઉર્દુ ઝબાન ઔર ગુજરાતી હરદામેં.

રૂ. આ. પા.

સયદે હજસ .... ૦—૬—૦

ઝહરી સાંપ .... ૦—૬—૦

અસીરે હિસ .... ૦—૬—૦

ખુબસુરત ખલા છબી વાળી.... ૦—૮—૦

સુફએદ ખુન .... ૦—૬—૦

ખુબસુરત ખલા .... ૦—૬—૦

અલીબાબા ઔર ચાલીસ ચોર .... ૦—૮—૦

અહ્મદીન .... ૦—૬—૦

સુન્નેરી ખંજર .... ૦—૬—૦

અંબમે સખાવત ઔર ખાદશાહ

ખુદાદોસ્ત .... ૦—૬—૦

ઈદ્રસલા ( સચીત્ર ) .... ૦—૨—૦

ઔર ઈસી સીવાય બહોત ખતકે કોસ્સો, કહાની વીગેરે મીલતેકા

ડીકાના:—

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે બુકસેલર.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

